

اوبه

سال دهم، شماره پانزدهم، ربع دوم سال مالی ۱۴۰۰ (حمل، ثور، جوزا)

خپروونکی ارگان: د اوبو چارو د تنظیم ملي اداره

د ۴۲ بندونو د جوړولو قرارداد لاسلیک او د اوبو لگولو کانالونو دوه لوی پروژې گټه اخیستنې ته وسپارل شوې.

دغه بندونه د جمهوري ریاست عالي مقام د هدایت په اساس د اوبو مدیریت، موسمي سیلابونو کنټرول، بریښنا تولید او خلکو ته د کار پیدا کولو په موخه د هېواد په ۲۱ ولایتونو کې جوړېږي.

کار کرد ها و دست آورده ها

به خوست ولایت کې د لټکو خان د سیندغاړو بیاوړتیا دېوال پروژه گټې اخیستنې ته وسپارل شوه

به تعداد پنج پایه دستگاه کبیلوی هایدروپولوزی در حوزه فرعی دریایی بدخشان نصب و به بهره‌برداری رسید

پروژه تحکیمات منطقه شوری در ولایت تخار تکمیل شد.

پروژه اعمار کانال قزل ایاق در ولایت جوزجان تکمیل و به بهره‌برداری رسید.

پروژه بازسازی کانال غزنیگ در ولایت سمنگان تکمیل و به بهره‌برداری رسید.

د کابل ولایت په بگرامي ولسوالۍ کې د قلعه احمد خان کانال پروژه گټې اخیستنې ته وسپارل شوه.

به خوست ولایت کې د زمري کمر چکدم پروژه گټې اخیستنې ته وسپارل شوه.

پروژه بخش چهارم سریند کانال ریگروان ولایت کاپیسا به زودی تکمیل میشود.

پروژه اعمار کانال و حقایبه سالتق کلان در ولایت جوزجان تکمیل و به بهره‌برداری رسید.

پروژه بازسازی کانال خوشتیپه در ولایت کندز تکمیل و به بهره‌برداری سپرده شد.

به لغمان ولایت کې د شکرمان کانال چارې بشپړې شوې.

سه پروژه عام المنفعه در ولایت هرات افتتاح و به بهره‌برداری سپرده شد.

در برگ های این شماره

- ۲..... سرمقاله
- ۳..... د ۴۲ بندونو د جوړولو قرارداد لاسلیک او د اوبو لگولو دوه لویو کانالونو پروژې گټې اخیستنې ته وسپارل شوي.
- ۴..... د ولس کور (مشرانو جرگې) د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې کړنې وستانلې.
- ۵..... په ننگرهار ولایت کې به د ۳ لویو بندونو تر څنګ د ۶۵ پروژو چارې پیل شي.
- ۵..... در ولایت لوگر برعلاوه ۳ بند، کار یک تعداد پروژه های دیگر نیز به زودی آغاز می گردد.
- ۶..... د پلټنې عالي ادارې له مرستیال او همکارانو سره د همغږۍ ناسته.
- ۶..... برگرزاري کنفرانس ویدیويي به منظور هماهنگی جهت عملی سازی طرح های آبیاری داکتر ناکامورا برگزار شد.
- ۷..... ۱۴۰۰ کال کې به په لغمان ولایت کې د ۲ بندونو او ګڼو نورو پروژو چارې پیل شي.
- ۷..... جلسه هماهنگی با نمایندگان مردم ولایت تخار در مورد وضعیت پروژه کانال ارجی برگزار گردید.
- ۸..... رئیس حوزه دریایی ولایت فراه مورد تقدیر قرار گرفت.
- ۸..... د سویم پروژې د چارو د چټکتیا او غوره تطبیق په موخه د همغږۍ جلسه تر سره شوه.
- ۹..... د سویم پروژې د چارو د چټکتیا او غوره تطبیق په موخه د همغږۍ جلسه تر سره شوه.
- ۱۰..... کمیته ملی هایدرولوژی افغانستان دوباره فعال و نخستین جلسه آن در اداره ملی تنظیم امور آب برگزار شد.
- ۱۰..... مشکلات متضررين پروژه فاز دوم بند کجکی را استماع گردید.
- ۱۱..... د شاه و عروس بند د استمالک موضوع په اړه د اړونده ادارو سره ګډه ناسته ترسره شوه.
- ۱۱..... رهبري اداره ملی تنظیم امور آب از کار کردها و فعالیت های تیم سیار هایدرولوژی این اداره تقدیر به عمل آورد.
- ۱۲..... د اوبو مدیریت پراختیايي پروژو په اړه د خوست ولایت ځوانانو سره د همغږۍ ناسته تر سره شوه.
- جلسه تخنیکي به منظور بهبود امورات و استفاده از تکنالوژی های جدید در سروی و دیزاین پروژه های اداره ملی تنظیم امور آب در
- ۱۲..... تالار دریایی هلمند برگزار شد.
- ۱۳..... د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې او د لوړو زده کړو وزارت تر منځ د همغږۍ جلسه تر سره شوه.
- ۱۳..... معاون تخنیکي اداره ملی تنظیم امور آب از جریان کار پروژه بند آبیاری و تولید برق پاشدان در ولایت هرات بازدید کرد.
- ۱۴..... بند شاه و عروس در آینده نزدیک به بهره برداری سپرده خواهد شد.
- ۱۵..... بلخ ولایت ته د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې د تخنیکي مرستیال کاري سفر.
- ۱۶..... جلسه هماهنگی با اداره تنظیم خدمات انرژی.
- د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې او DT Global کمپنۍ (د امریکا نړیوالې پراختیايي ادارې همکاره کمپنۍ) د استازو تر منځ د همغږۍ
- ۱۶..... ناسته تر سره شوه.
- ۱۷..... گزارش کاری ریعوار ریاست های عمومی و ریاست های مرکزی اداره ملی تنظیم امور آب در حضور مقام ر هبری این اداره ارایه شد.
- ۱۸..... مصاحبه اختصاصی با رئیس عمومی حوزه دریایی کابل.
- ۲۲..... عرف و عنعنات سیستم میرآب باشی در ولایت کاپیسا.
- ۲۴..... د افغانستان اوبییزې زیرمې فرصتونه او ګواښونه.
- ۳۶..... د اوبو په دیپلماسۍ کې د ښځو ونډه.
- ۲۷..... دوران آب در طبیعت.
- ۲۸..... د اوبو په وسیله د چاپیریال د طبیعي سرچینو ساتنه.
- ۳۰..... جلسه هماهنگی در مورد پلان های آینده و تطبیق پروژه های مدیریت آب با مسئولین بانک انکشاف آسیایی برگزار شد.
- ۳۰..... د اوبو چارو د تنظیم په ملي اداره کې د ۱۴۰۰ مالي کال د بودیجې وسمې بیا کتنې جلسه ترسره شوه.
- ۳۱..... د WFP سازمان سره د همغږۍ ناسته تر سره شوه.
- ۳۱..... جلسه هماهنگی غرض تطبیق طرح داکتر ناکامورا، در سایر ولایات مختلف کشور.
- جلسه هماهنگی در مورد حل مشکلات استمالک و تصفیه پروژه های اداره ملی تنظیم امور آب با وزارت شهرسازی واریاضی برگزار
- ۳۲..... گردید.
- FAO سازمان سره د ځمکې لاندې اوبو سرچینو د پروژو ډیټابیس، نقشو جوړولو اېډیټ او د ځمکې لاندې اوبو معلوماتي سیستم په
- ۳۲..... موخه د همغږۍ جلسه تر سره شوه.
- ۳۳..... د شاه و عروس بند ساختماني چارې بشپړې او ژر به یې د اوبو ذخیره کولو پړاو پیل شي.
- ۳۳..... معاون تخنیکي اداره ملی تنظیم امور آب با ولسوال و مردم شکرده در مورد استمالک بند شاه و عروس دیدار و گفتگو نمود.
- ۳۴..... کار اعمار دو بند آبیاری و تولید برق (وطن گتو و کله گوش) در ولایت لغمان به زودی آغاز می گردد.
- ۳۴..... د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې په پنځه کلن پلان له مخې به د شادیان بند جوړ.
- ۳۵..... د اوبو مدیریت پراختیايي پروژو په اړه د ارژگان ولایت استازي سره لیدنه.
- جلسه همکاری مشترک میان اداره ملی تنظیم امور آب، ریاست اقتصاد شورای امنیت ملی و کمپنی ساختمانی CHINA STATE
- ۳۵..... برگزار شد.
- ۳۶..... جلسه هماهنگی پیرامون بررسی وضعیت پیشرفت پروژه های تحت کار و پلان همکاری های آینده...
- ۳۶..... جلسه هماهنگی مرکز منطقه ای مدیریت آب شهری برگزار شد.

صاحب امتیاز: اداره ملی تنظیم امور آب

مدیر مسوول: خواجه فقیر محمد "صدیقی"

معاون مدیر مسوول: نسرین "محمدي"

ادیتور: زهره "رحمان دوست، عبدالولی "نبی زاده"

و مسیح الله "سالارزی"

تحت نظر هیات تحریر:

انجنیر همت الله "امین زی"

انجنیر میرویس "میرزاد"

انجنیر رفیع الله "ستانکزی"

اسدالله "زیرک"

سید عطاالله "صدیقی"

استاد برکت الله "آریویی"

نظام "خپلواک"

گزارشگران: نعمت الله "اخلاقی، محمد مقیم "ستانکزی"

و محمد انور "بارکزی"

عکاس: زهرا حیدری و امیدالله "رحمانی"

آدرس: سرک عمومی دارالامان مقابل کوچه ساتوریم

ایمیل آدرس:

chiefstaff.nwara1398@gmail.com

وب سایت: www.nara.gov.af

شماره تلفون: 0202522472
0787563333

خوانندگان گرامی:

جهت دریافت سافت مجله و ماهنامه اداره ملی تنظیم امور

آب، می توانید به وبسایت این اداره مراجعه فرمایید.

سر مقاله

مؤثریت مجله و ماهنامه آب در ارتقای سطح آگاهی کارمندان اداره و سایر گیرندگان و خوانندگان

مسوولین ماهنامه و مجله آب تلاش خستگی ناپذیر

خواهند نمود تا از ظرفیت های کادر های موجود در

اداره ملی تنظیم امور آب در نشرات خود بهره گیرند.

موجودیت ظرفیت های علمی در این اداره باشد و از جهت دیگر حیثیت یک منبع مهم برای محققین سکنتور آب را ایفاء نماید.

صوتی و تصویری را از رسانه چاپی ترجیح می دهد؛ اما این به معنی کم اثر بخشی بودن و یا ضعف رسانه های چاپی نیست.

از سوی دیگر مسوولین این نشریه (ماهنامه و مجله) می کوشند تا زمینه استفاده بهینه را برای کارمندان مسلکی این اداره و محصلین رشته آب فراهم سازد تا از مقالات علمی، تحقیقی و تخصصی که در این نشریه ها به چاپ خواهد رسید بهره مند گردیده و زمینه تلاش جدی تر و امیدواریهای بیشتر را برای شگوفایی کشور مساعد سازند.

با وجود آنکه در اینجا قصد به زیر پرشش بردن رسانه های صوتی - تصویری نمی باشد؛ اما تأکید می شود که نشرات چاپی به دلیل ماندگار بودن آنها و همچنان دسترسی فزیزی مخاطب به آنها، تلاش جدی تری به خرج می دهند تا مسائل معتبر و در عین حال با منابع دست اول را به دست نشر بسپارند.

علاوه بر آن، از یک رسانه چاپی که دارای محتویات علمی، تحقیقی و تخصصی باشد و در عین زمان از یک آدرس با اعتبار چاپ شود می توان به عنوان یک منبع معتبر کتابخانه ای در تحقیقات، آگاهی دهی برای ارتقای سطح دانش و همچنان جهت دریافت پاسخ به پرسش های مهم و اساسی حوزه کاری کارمندان مسلکی و تخنیکی استفاده نمود.

مسوولین مجله و ماهنامه آب تلاش خسته گی ناپذیر خواهد نمود تا از ظرفیت های کادر های موجود در اداره ملی تنظیم امور آب در نشرات خود بهره گیرند و مقالات علمی، تحقیقی و تخصصی شخصیت های مجرب این اداره را به نشر بسپارد تا از سویی نشان دهنده

نقش رسانه های امروزی در تأثیر گذاری بالای مخاطبان و گیرندگان، غیر قابل انکار است. از جمع رسانه ها چیزی که برای یک مخاطب ذهنی و کنجکاو و اثر بخش تر و مفید تر معلوم می شود، نشرات چاپی صرف نظر از آنکه در کدام حوزه ای به چاپ میرسد (علمی، خبری، تفریحی، تخصصی تخنیکی و...) بدون شک تأثیرات عمیق خود را بالای مخاطبان و ارد می کنند.

این یک اصل است که گیرندگان و مخاطبان به اساس موقعیت های جغرافیایی و زمینه های زندگی شان متفاوت اند، و هم اینکه رسانه ها به دلیل اثر بخشی آنها از لحاظ نشرات ثقه، متوازن، فوری و دقیق یکسان نیستند و هم از اعتبار یکسانی برخوردار نیستند. هدف از تذکر این نکته این است که مخاطب افغانی با مخاطبی که در کشور های جهان اول، جهان دوم و کشور های در حال توسعه زندگی می کنند قابل مقایسه نیست. به دلیل اینکه در افغانستان سطح سواد و مطالعه پائین تر است و مخاطب افغانی رسانه های

هویدا است که آب در هر کشور به ویژه افغانستان، یکی از منابع اساسی تأمین کننده نیاز های اولیه مردم به شمار می رود؛ لذا برای تأمین این منبع، اساساً ضرورت جدی به منابع علمی و تئوریک است که بدون پشتوانه علمی به تأسیس نیروگاه های آبی، بندهای ذخیروی و مدیریت منابع آبی قادر نخواهیم شد.

به همین دلایل مجله و ماهنامه آب نشر می شود که امید آن میرود بتواند در حصه تغذیه علمی کارمندان و دانشجویان رشته آب کار ساز و مفید واقع شود.

د ۴۲ بندونو د جوړولو قرارداد لاسلیک او د اوبو لگولو دوه لویو کانالونو پروژې گټې اخیستنې ته وسپارل شوې.

لاین، د سپین غر او تور غر پروژو، د پروان ولایت سیلبرونو، د دهله بند، د بخش اباد بند او په سلگونو نورو لویو متوسطو او کوچنیو پروژو کار کوي چې اوسمهال د زیات شمېر پروژو چارې په ښه توګه روانې دي.

د یادونې وړ ده چې د دغه ۴۲ بندونو په جوړولو سره به ټول ټال ۱ میلیارد او ۲۰۳ میلیونه متر مکعب اوبه ذخیره د ۳۰۳ زرو هکتارو په شاوخوا کې کرنیزه ځمکه به خړوبه او همدارنګه د ۶۵ مېگاواټه برېښنا د تولید ظرفیت به ولري.

د شېروان او ارچي د اوبو لگولو کانالونو په بشپړېدو سره د ۸۰ زرو هکتارو په شاوخوا کې کرنیزه ځمکه به خړوبه او ۳۰۰ زره کسان ترې ګټه پورته کوي.

په یاد پروګرام کې د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې عمومي رئیس ښاغلي انجنیر خان محمد تکل وویل: "د اقلیم تغیر او پرلپسې وچکالي په نړیواله کچه یوه لویه اقتصادي او اجتماعي ننگونه بدل شوې ده؛ اړینه ده تر څو زموږ اوبه په اساسي توګه مدیریت شي. "ښاغلي تکل زیاته کړه" اوبه زموږ ابرو ده او موږ یې مدیریت ته ژمن یو."

همدارنګه د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې عمومي رئیس د شاه و عروس بند د ساختماني چارو د بشپړېدو خبر ورکړ او زیاته یې کړه چې د دغه ۴۲ بندونو چارې به ژر پیل شي؛ همدا راز نوموړي زیاته کړه د اوبو چارو د تنظیم ملي اداره به په روان کال کې د لویو پروژو پر تطبیق په ځانګړي ډول: د شاه توت، لندر بند، د کابل پنجشیر پایپ

د هېواد جمهور رئیس جلالتمآب محمد اشرف غني په حضور کې د ۱۰۰ ورځو او ۱۰۰ زېرو په پروګرام کې چې په ارګ مانۍ کې جوړ شوی وه، د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې عمومي رئیس ښاغلي انجنیر خان محمد تکل لخوا په ۲۱ ولایتونو کې د ۴۲ بندونو د جوړولو قرارداد لاسلیک شو، همدارنګه په دغه برنامه کې د اوبو لگولو دوه لویو کانالونو او سربندونو پروژې (ارچي او شېروان) چې په کندز او تخار ولایتونو کې موقعیت لري ګټه اخیستنې ته وسپارل شول.

یاد بندونه د جمهوري ریاست عالي مقام د هدایت په اساس د اوبو مدیریت، د موسمي سیلابونو کنټرول، برېښنا تولید او خلکو ته د کار پیدا کولو په موخه د هېواد په ۲۱ بیلابیلو ولایتونو کې جوړېږي.

د ولس کور (مشرانو جرگې) د اوبو چارو د تنظيم ملي ادارې کړنې وستايلې

په گډون يو شمېر نورو مهمو دولتي او غير دولتي ارگانونو لخوا د اوبو چارو د تنظيم ملي ادارې او د دغې ادارې د مسولينو فعاليتونه ستايليدې. د اوبو د چارو د تنظيم ملي اداره د هېواد په ۳۴ ولايتونو او ټولو ولسواليو کې د اوبو مدیریت په برخه کې لوې بندونه، کانالونه، کاريږونه، چکډيم، جذبي څاگانې، گيپوني او استنادي دېوالونه او نورې پروژې تر لاسه لاندې لري.

په خپلو چارو کې يوه مخکښه او غوره اداره ياده کړه. ښاغلي ايزيدار زياته کړه د اوبو چارو د تنظيم ملي اداره په هېواد کې يو له هغو ادارو څخه ده چې رهبري يې خپلې چارې په پوره اخلاص او ريښتولۍ پر مخ وړي او په دې وروستيو کې يې هېوادوال د لاسته راوړنو شاهدان دي". د يادونې وړ ده چې وخت نا وخت د مشرانو جرگې

د ملي شورا مشرانو جرگې د اوبو مهار، مدیریت او تنظيم او په هېواد کې د لويو بندونو جوړولو په موخه د افغانستان د اوبو چارو د تنظيم ملي ادارې کړنې او فعاليتونه وستايل. د مشرانو جرگې لومړي نايب محمد عالم ايزديار او د دغې جرگې محترمو غړو لخوا د کمال خان بند د بشپړېدو په وياړ د اوبو چارو د تنظيم ملي ادارې کړنې او فعاليتونه وستايل او دغه اداره يې

په ننگرهار ولايت کې به د ۳ لویو بندونو تر څنگ د ۶۵ پروژو چارې پیل شي

ګډون به ۶۵ لوی او کوچنی پروژې په ننگرهار ولايت کې تطبيق شي. شورا رئيس څخه په ياده ولسوالۍ کې د پروژو د تطبيق او نظارت په برخه کې د همکارۍ غوښتنه وکړه. ښاغلي تکل د پروژو د ښه کيفيت تر څنگ د څوګياڼيو

د اوبو چارو د تنظيم ملي ادارې لوی رئيس ښاغلي انجنير خان محمد تکل د څوګياڼيو شورا رئيس، غړو او د مشرانو جرګې غړې اغلې سناتورې مينه شيرزاد سره په ننگرهار ولايت کې د اوبو مديريت د پراختيايي پروژو په اړه وکتل.

د څوګياڼيو شورا رئيس د هېواد د اوبو مديريت په برخه کې د اوبو چارو د تنظيم ملي ادارې رهبرۍ له هڅو ستاينه وکړه او د ننگرهار ولايت په څوګياڼيو ولسوالۍ کې د اوبو مديريت پراختيايي پروژو د تطبيق غوښتونکي شو.

د اوبو چارو د تنظيم ملي ادارې عمومي رئيس ښاغلي انجنير خان محمد تکل د څوګياڼيو شورا رئيس ته په ياده سيمه کې د اوبو مديريت د پراختيايي پروژو د تطبيق ډاډ ورکړ او وې ويل په راتلونکي پنځه کلونو کې به د ۳ لویو بندونو په

در ولايت لوگر برعلاوه ۳ بند، کار یک تعداد پروژه های دیگر نیز به زودی آغاز می گردد.

ارزشمند خواهد بود. اعمار بند های (خروار، چرخ و سرخ آب) کار پروژه های عام المنفعه دیگر نیز آغاز می گردد، که این پروژه ها در مدیریت آب، آبیاری زمین های زراعتی، کنترل سیلاب های موسمی و ایجاد زمینه اشتغال برای مردم شریف آن ولایت موثر و

محترم انجنیر احمد ویس بصیری معاون تخنیکي اداره ملی تنظیم امور آب در دفتر کاری خویش با محترم سید قریب سادات نماینده شورای ولایتی و شماری از بزرگان ولایت لوگر در مورد آغاز کار پروژه های انکشافی در آن ولایت دیدار کرد.

در این نشست بزرگان قومی ولایت لوگر از فعالیت ها و کارکردهای اداره ملی تنظیم امور آب در راستای تطبيق پروژه های انکشافی مدیریت آب، قدردانی نموده، و در این مورد پیشنهادات و خواست های خویش را با معاون تخنیکي اداره ملی تنظیم امور آب شریک ساخته و خواستار توجه بیشتر اداره را در رابطه به خواست ها و پیشنهادات شان گردیدند.

سپس انجنیر احمد ویس بصیری معاون تخنیکي اداره ملی تنظیم امور آب به بزرگان قومی ولایت لوگر اطمینان داد، که در آن ولایت برعلاوه

د پلټنې عالي ادارې له مرستیال او همکارانو سره د همغږۍ ناسته

مدیریت پروژې لري چې ډیر شمېر یې بشپړې شوي؛ د لویو بندونو په ګډون یې یو شمېر تر کار لاندې او په سلګونه پروژې په پلان کې دي، چې د ټولو کاري پروسه رڼه او په سټنډرډ ډول پر مخ وړل کیږي.

جریان پلټنه یې وکړي. موږ به دوی ته د ادارې په داخل او د پروژو څخه د لیدنې پر وخت په سیمو کې لازمي اسانتیاوې برابرې کړو".
د یادونې وړ ده چې د اوبو چارو د تنظیم ملي اداره د هېواد په ۳۴ ولایتونو او ټولو ولسوالیو کې د اوبو

د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې عمومي رئیس ښاغلي انجنیر خان محمد تکل په خپل کاري دفتر کې د پلټنې عالي ادارې مرستیال ښاغلي سید بلال هاشمي او د دغې ادارې یو شمېر رئیسانو سره وکتل.

په دغه لیدنه کې د پلټنې عالي ادارې مرستیال ښاغلي هاشمي د پلټنې ادارې په کړنو او اړونده ادارو سره د پلټنې پر وخت د پروسې په جریان هر اړخیز معلومات وړاندې کړل.

وروسته د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې عمومي رئیس ښاغلي انجنیر خان محمد تکل دوی ته د ښه راغلاست تر څنګ د دغې ادارې په فعالیتونو، د لویو، متوسطو او کوچنیو پروژو پر تطبیق او نورو اړخونو په اړه بشپړ معلومات وړاندې کړل.

ښاغلي تکل وویل "زموږ ټول ټیم د هېواد ښېرازۍ او د ولس ارامتیا لپاره شپه او ورځ په سختو شرایطو کې کار کوي. هر مامور د هېوادني احساس له مخې خپلې چارې پرمخ وړي؛ د پلټنې ادارې مسئولین کولی شي هر وخت راشئ اود ټولو پروژو قراردادونه او د کارونو د

برگزاری کنفرانس ویدیویی به منظور هماهنگی جهت عملی سازی طرح های آبیاری داکتر ناکامورا برگزار شد

مدیریت آب در کشور مهم تلقی نمود. با تطبیق پروژه های آبیاری PMS تعداد زیاد از کانال های آبیاری در ولایت های شرقی کشور به ویژه ولایات ننگرهار و کنر اعمار و بازسازی خواهد شد.

دفتر FAO در افغانستان اشتراک داشتند. آقای تکل از همکاری اداره IICA و سایر ادارات متذکره استقبال نموده تطبیق پروژه های آبیاری PMS را در عملی سازی طرح های ناکامورا و انکشاف

در این کنفرانس محترم انجنیر خان محمد تکل رئیس عمومی اداره ملی تنظیم امور آب، انجنیر نعیم الله سالارزی رئیس عمومی تنظیم آب، انجنیر وفی الله سیدی رئیس تنظیم آبیاری و آبرسانی، مسئولین دفتر موسسه IICA، مسئولین دفتر PMS و مسئولین

۱۴۰۰ کال کې به په لغمان ولايت کې د ۲ بندونو او گڼو نورو پروژو چارې پيل شي

د اوبو چارو د تنظيم ملي ادارې لوی رئيس ښاغلي انجنير خان محمد تکل په خپل کاري دفتر کې د لغمان ولايت والي ښاغلي رحمت الله يارمل سره په دغه ولايت کې د اوبو مديريت پراختيايي پروژو په اړه خبرې وکړې.

په دغه ناسته کې د لغمان ولايت والي لومړی ښاغلي تکل ته د کمال خان بند د بشپړېدو مبارکي وويله او د اوبو مديريت په برخه کې يې د دغې ادارې د رهبرۍ کړنې او فعاليتونه وستايل.

وروسته ښاغلي يارمل د اوبو مديريت په برخه کې د لغمان ولايت د ولسونو ستونزې له ښاغلي تکل سره شريکې کړې او په دغه برخه کې يې د لا ډيرې همکارۍ او د چارو د چټکتيا غوښتنه وکړه.

همدا راز ښاغلي تکل په نوبت سره په لغمان ولايت کې د ټولو پروژو په اړه مفصل معلومات وړاندې کړل، هغه زياته کړه "د شاهي کانال د لومړي لټ چارې په چټکۍ سره روانې دي؛ دويم لټ يې د تدارکاتو په

پروژو کې کوچني بندونه، کانالونه، سربندونه، گيوني او استنادي دېوالونه شامل دي. همدا شان ښاغلي تکل د لغمان ولايت سينديزې فرعي حوزې رياست او د برنامو د انسجام رياست ته دنده وسپارله تر څو د پيرخېل د استنادي دېوال موضوع وڅېړي او نتيجه يې د اوبو چارو د تنظيم ملي ادارې مقام سره شريک کړي.

پروسه کې دی؛ دريم لټ يې تر ډيزاين لاندې دی او څلورم لټ يې په راتلونکي پلان کې دی چې په نوبت سره به د دغه کانال چې يوه لويه او ملي پروژه ده چارې بشپړې او گټې اخيستنې ته سپارل کيږي." همدارنگه ښاغلي تکل زياته کړه، چې په ۱۴۰۰ کال کې به د (وطن گټو او کله گوش) بندونو تر څنگ د څو نورو پروژو چې پلان کې دي چارې پيل شي. په دغو

جلسه هماهنگی با نمایندگان مردم ولایت تخار در مورد وضعیت پروژه کانال ارچی برگزار گردید

جلسه هماهنگی به منظور بررسی وضعیت پروژه بسته چهارم کانال ارچی تحت رهبری انجنیر خان محمد تکل رییس عمومی اداره ملی تنظیم امور آب با حضور نمایندگان مردم ولایت تخار، شرکت قراردادی و مسوولین پروژه در اداره ملی تنظیم امور آب برگزار گردید.

در این جلسه رییس عمومی اداره ملی تنظیم امور آب ضمن یادآوری از اهمیت حیاتی پروژه، به مسوولین و نمایندگان شرکت قراردادی هدایات لازم را جهت تسریع پروژه ارایه کرد.

آقای تکل از نمایندگان شرکت قراردادی خواست تا هرچه زود تر پلان کاری خویش را با مقام رهبری اداره ملی تنظیم امور آب شریک نمایند، همچنان از نمایندگان مردم ولایت تخار خواست تا جریان تطبیق

پروژه را به صورت متداوم نظارت نموده در راستای ایجاد زمینه تسریع کار پروژه همکاری نمایند.

رئیس حوزه دریایی ولایت فراه مورد تقدیر قرار گرفت

در جلسه هماهنگی که به منظور بررسی و ارزیابی جریان کار پروژه بند بخش آباد تدویر گردید، رئیس حوزه دریایی ولایت فراه مورد تقدیر قرار گرفت. این جلسه هماهنگی به منظور بررسی و ارزیابی وضعیت پیشرفت پروژه بند بخش آباد به رهبری محترم انجنیر احمد ویس بصیری معاون اداره ملی تنظیم امور آب با حضورداشت نمایندگان مردم ولایت فراه، تیم تخنیکي اداره و شرکت قراردادی برگزار گردید.

در این جلسه وضعیت جریان کار عملی پروژه بند بخش آباد مورد بحث و بررسی قرار گرفته و روی تسریع آن صحبت شد.

آقای بصیری ضمن تاکید به تسریع کار پروژه به نمایندگان شرکت قراردادی، هدایت داد تا پلان کاری خویش جهت تکمیل شدن پروژه در چهار ماه آینده را به اداره ملی تنظیم امور آب تسلیم نمایند.

همچنان آقای بصیری گفت که همچون جلسات بمنظور سرعت بخشیدن کار عملی در ساحه و رسیدگی به آن به طور دوامدار دایر گردد.

در همین حال نمایندگان مردم ولایت فراه اطمینان

دادند، که در انجام هر گونه همکاری در راستای تسریع کار عملی پروژه بند بخش آباد متعهد می باشند. قابل یادآوری است که در این جلسه به پاس قدردانی از تقدیرنامه اهدا گردید.

کارکردها و فعالیت های رئیس حوزه فرعی دریایی ولایت فراه از سوی اداره ملی تنظیم امور آب برای ایشان تقدیرنامه اهدا گردید.

د سویم پروژې د چارو د چټکتیا او غوره تطبیق په موخه د همغږۍ جلسه تر سره شوه

د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې تخنیکي مرستیال انجنیر احمد ویس بصیری په مشرۍ د سویم پروژې نوي رئیس ښاغلي جوزیف دانیل سره د دغې پروژې د چارو چټکتیا او د پروژو غوره تطبیق په موخه د همغږۍ ناسته تر سره کړه.

په دغه ناسته کې لومړی د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې تخنیکي مرستیال ښاغلي انجنیر احمد ویس بصیری ښاغلي جوزیف دانیل ته هر کلی وویه او د سویم پروژې د تمویل کوونکو څخه یې مننه وکړه.

ښاغلي بصیری دغه پروژه د اوبو مدیریت په برخه کې یوه بنیادي او ګټوره پروژه یاده کړه او زیاته یې کړه چې اوسمهال د هېواد په شمال کې د سویم پروژې لخوا ګڼ شمېر پروژې تر لاس لاندې دي چې ډیر شمېر یې بشپړې شوي دي.

همدارنګه ښاغلي بصیری د سویم پروژې له مسؤلینو مننه وکړه، چې د SARANA او WEAP پروګرامونو له لارې د اوبو چارو د تنظیم ملي

مننه وکړه، او د اوبو مدیریت پراختیايي پروژو په برخه کې یې د لا زیاتو همکاریو ډاډ ورکړ او د دواړو ادارو په غوره اړیکو او ښې همغږۍ یې ټینګار وکړ.

ادارې کارکوونکو د ظرفیت لوړونې په برخه کې مرسته کوي. وروسته د سویم پروژې نوي رئیس ښاغلي جوزف دانیل د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې له رهبرۍ

د سويم پروژې د چارو د چټکتيا او غوره تطبيق په موخه د همغږۍ جلسه تر سره شوه

د اوبو چارو د تنظيم ملي ادارې عمومي رئيس ښاغلي انجنير خان محمد تکل په دغه رسمي برنامه کې چې د پولي تخنيک پوهنتون علمي مرستيال پوهنوال محمد نسيم نسيمي، د اوبو چارو د تنظيم ملي ادارې مرکزي رئيسانو او د دغې ادارې له ۶۰ څخه زياتو کارکوونکو چې په پولي تخنيک پوهنتون کې د اسيا پراختيايي بانک په مالي مرسته د ماسټرۍ زده کړې کوي گډون کړی وو.

په دغه برنامه کې د اوبو چارو د تنظيم ملي ادارې رهبري، د پولي تخنيک پوهنتون علمي معاونيت او کارکوونکو تر منځ د کارکوونکو د درسي ټايم، د درس طريقې، د درسي مضامينو ټاکلو او د محصلينو د ځينو ستونزو د حل په موخه بحث او

نظرونو تبادله وشوه.

د اوبو چارو د تنظيم ملي ادارې عمومي رئيس ښاغلي انجنير خان محمد تکل د ماسټرۍ دغه برنامه د کارکوونکو لپاره يو طلاي چانس ياد کړ او د دغې ادارې کارکوونکو څخه چې له دغه فرصت څخه برخمن دي ټينگار وکړ تر څو د اوبو مديريت په برخه کې خپلې نهاي هڅه وکړي او له دغه پروگرام څخه ښه گټه پورته کړي.

ښاغلي تکل د اوبو چارو د تنظيم ملي ادارې له ټولو مرکزي رئيسانو څخه وغوښتل تر څو د هېواد بندونو په اړه ټول تر سره شوي مطالعات له محصلينو سره شريک کړي؛ همدارنگه يې محصلينو ته دنده وسپارله تر څو ژر تر ژره په ټولو حوزو کې د اوبو اندازه او د اوبو د اړتيا اندازه

معلومه کړي.

ښاغلي تکل ټينگار وکړ چې د دغې ادارې له مرکزي رئيسانو څخه جوړه شوې کمېټه موظف ده چې د دغه کارکوونکو د زده کړو بهير په دومداره توگه وڅاري او د تدريسي مضامينو او د تيزسونو په ټاکلو کې د اوبو چارو د تنظيم ملي ادارې او د پولي تخنيک پوهنتون سره همغږي وکړي.

په عين حال کې د پولي تخنيک پوهنتون علمي مرستيال ښاغلي نسيمي د اوبو چارو د تنظيم ملي ادارې له باور چې په دغه پوهنتون يې کړۍ مننه وکړه او پولي تخنيک پوهنتون سره يې د اوبو چارو د تنظيم ملي ادارې گډه همکارۍ يو وياړ ياد کړ، ښاغلي نسيمي د محصلينو د تدریس طريقې او د دوی د ستونزو د حل لپاره يې د اوبو چارو د تنظيم ملي ادارې رهبري ته ډاډ ورکړ.

♦♦♦ کمیته ملی هایدرولوژی افغانستان ♦♦♦ دوباره فعال و نخستین جلسه آن در ♦♦♦ ♦♦♦ اداره ملی تنظیم امور آب برگزار شد ♦♦♦

نخستین جلسه کمیته ملی هایدرولوژی افغانستان تحت رهبری انجنیر خان محمد تکل رئیس عمومی اداره ملی تنظیم امور آب با حضور انجنیر فایزالرحمن عزیزی رئیس عمومی منابع آب و شماری از روسای این اداره، استادان پوهنتون کابل و پوهنتون پولیتخنیک در اداره ملی تنظیم امور آب برگزار گردید.

در این جلسه روی اساسنامه، اهداف، تشکیلات و پلان عملی کمیته ملی هایدرولوژی افغانستان بحث و تبادل نظر صورت گرفت.

محترم انجنیر خان محمد تکل رئیس عمومی اداره ملی تنظیم امور آب فعال شدن دوباره این کمیته را در شرایط کنونی، جهت مدیریت و تنظیم آب مهم و ضروری بیان کرد.

مشخص جهت فعالیت های بهتر کمیته، تهیه نموده
ارایه نمایند.
در جلسه بعدی طی یک پرزنتیشن به صورت واضح

آقای تکل از اعضای کمیته خواست تا پلان عملی

مشکلات متضررین پروژه فاز دوم بند کجکی استماع گردید

محترم انجنیر خان محمد تکل رئیس عمومی اداره ملی تنظیم امور آب با حضور داشت محترم گل الرحمن توتاخیل معین امور زمینداری وزارت شهرسازی و اراضی با نماینده گان متضررین پروژه فاز دوم بند کجکی از ولسوالی دهرآود ارزگان دیدار و روی مشکلات موجود در ساحه تحت پلان تطبیق پروژه بحث و تبادل نظر نمودند.

در این دیدار معین امور زمینداری وزارت شهرسازی و اراضی با نظر داشت نگرانی های متضررین پروژه فاز دوم بند کجکی در ولسوالی دهرآود ولایت ارزگان گفت: پروژه توسعه بند کجکی اهمیت و اولویت خاص حکومت در راستای مهار آب های جاری کشور بوده و نخستین قشر مستفید شونده؛ متضررین همین پروژه اند.

فعالیت های معینیت امور زمینداری وزارت شهر سازی و اراضی و بر شمردن اهمیت پروژه فاز دوم بند کجکی در سطح کشور، بر تشریک مساعی مشترک هر دو نهاد در حل مشکل متضررین این پروژه تاکید نمود.

توسعه کجکی مستلزم همکاری بی دریغ مردم بوده و تطبیق این پروژه ملی متضمن رفاه و آسایش مردم منطقه است.
سپس محترم انجنیر خان محمد تکل رئیس عمومی اداره ملی تنظیم امور آب؛ ضمن تقدیر از

بدون شک انجام امور تصفیه و استملاک پروژه

د شاه و عروس بند د استملاک موضوع په اړه د اړونده ادارو سره گډه ناسته ترسره شوه

دغه ناسته د کابل ولایت په مقام کې تر سره شوه چې د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې عمومي رئیس ښاغلي انجنیر خان محمد تکل، د کابل ولایت محترم والي، د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې تخنیکي مرستیال ښاغلي انجنیر احمد ویس بصیري، د ښار جوړولو او ځمکو وزارت محترم معین او د اړونده ادارو یو شمیر رییسانو او تخنیکي مسؤلینو گډون درلود، تر سره شوه.

په دغه ناسته کې د کابل ولایت والي ښاغلي محمد یعقوب حیدري او د ښار جوړولو وزارت معین ښاغلي گل الرحمن توتاخېل لخوا د شاه و عروس بند د استملاک پروسې په اړه بشپړ معلومات او چمتو شوی راپور وړاندې شول.

وروسته د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې عمومي رئیس ښاغلي انجنیر خان محمد تکل د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د تر سره شویو فعالیتونو ستاینه وکړه او د استملاک په برخه کې یې د لا چټکتیا غوښتنه وکړه او زیاته یې کړه:

لومړی باید سیمه د بند پرانیستې لپاره آماده شي؛ د روانو اوبو چې بې ځایه روانې دي مخه ونیول شي؛ د خطرناکو موسمي سیلابونو د راوتو کنټرول او د ټولنیزو ستونزو مخنیوي وشي. ښاغلي تکل په ساحه کې د دغې ادارې تخنیکي همکارانو، قراردادي شرکت مسؤلینو او د اړونده ادارو استازو څخه وغوښتل چې ژر لاس پکار او چارې په خپل وخت تر سره کړي.

رهبري اداره ملی تنظیم امور آب از کار کردها و فعالیت های تیم سیار هایدرو لوژی این اداره تقدیر به عمل آورد

کارکردها و فعالیت های تیم سیار هایدرو لوژی این اداره از سوی محترم انجنیر احمد ویس بصیری معاون تخنیکي اداره ملی تنظیم امور آب در یک برنامه رسمی با حضور روسای مرکزی این اداره مورد تقدیر قرار گرفت.

تیم سیار هایدرو لوژی این اداره در این اواخر به تعداد ۴۶ استیشن هایدرو لوژی را در حوزه های دریایی به منظور نظارت متداوم و دسترسی به ارقام حقیقی از منابع آب موفقانه نصب و به بهره برداری سپرده اند. از جمله این استیشن ها، استیشن هایدرو لوژی دهرآود ولایت ارزگان بعد از چهل سال دوباره فعال گردیده است.

آقای بصیری ضمن یادآوری از اهمیت استیشن ها در جمع آوری آمار، ارقام و اطلاعات دقیق منابع آبی از تلاش و همکاری حوزه های دریایی در نصب این استیشن ها نیز اظهار سپاس و امتنان نمود.

انجنیر فایزالرحمن عزیزی رییس عمومی منابع آب در این برنامه ضمن قدردانی از کارکردهای تیم سیار اظهار داشت: "با نصب این ۴۶ استیشن جدید هایدرو لوژی تعداد مجموعی آن به ۱۷۲ استیشن رسیده است."

د اوبو مدیریت پراختیایي پروژو په اړه د خوست ولایت ځوانانو سره د همغږۍ ناسته تر سره شوه

د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې عمومي رئیس ښاغلي انجنیر خان محمد تکل په خپل کاري دفتر کې د خوست ولایت ځوانانو سره په دغه ولایت کې پراختیایي پروژو د تطبیق او په دغه برخه کې د ولس پر رول او همکارۍ بحث او د نظرونو تبادله وکړه.

په دغه ناسته کې د خوست ولایت ځوانانو د هېواد د اوبو مدیریت په برخه کې د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې رهبري له کړنو او هڅو ستاینه وکړه او په یاد ولایت کې یې د اوبو مدیریت پراختیایي پروژو د تطبیق څخه د بشپړ ملاتړ ډاډ څرگند کړی.

د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې عمومي رئیس ښاغلي انجنیر خان محمد تکل د خوست ولایت ځوانانو ته په دغه ولایت کې د اوبو مدیریت پراختیایي پروژو د تطبیق ډاډ ورکړ، او وې ویل په روان کال کې به په خوست ولایت کې د (دوه منډه بند) تر څنگ د یو شمېر نورو پراختیایي پروژو د جوړولو قراردادونه لاسلیک شي او عملاً به یې چارې پیل شي.

ښاغلي تکل د پروژو د ښه کیفیت تر څنگ د خوست ولایت ځوانانو څخه وغوښتل تر څو د پروژو د تطبیق

او نظارت په برخه کې د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې تخنیکي او کاري ټیمونو سره همکار واوسي. د یادونې وړ ده چې په تېر کال کې د خوست ولایت په مختلفو ولسوالیو کې د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې لخوا د اوبو مدیریت څو پروژې تطبیق او گټې اخیستنې ته وسپارل شوې.

جلسه تخنیکي به منظور بهبود امورات و استفاده از تکنالوژی های جدید در سروی و دیزاین پروژه های اداره ملی تنظیم امور آب در تالار دریایی هلمند برگزار شد

این جلسه تحت رهبری محترم انجنیر احمد ویس بصیری معاون تخنیکي اداره ملی تنظیم امور آب با حضور انجنیر فرهاد ضیا رئیس عمومی خدمات انجنیری تاسیسات آب، انجنیر روح الله محسنی رئیس سروی و دیزاین تاسیسات آب، احمد ضیا وردک عضو ارشد بورد تخنیکي و اشتراک انجنیران و متخصصین اداره ملی تنظیم امور آب برگزار گردید.

محترم انجنیر احمد ویس بصیری معاون تخنیکي اداره ملی تنظیم امور آب در این جلسه از ایجاد ظرفیت خوب در ریاست عمومی خدمات انجنیری و بورد تخنیکي اظهار خرسندی نموده جهت بهبود انجام امور هدايات تخنیکي لازم را ارایه کرد.

همچنان آقای بصیری ضمن تاکید روی تحلیل اقتصادی پروژه ها، از انجنیران خواست تا در هنگام سروی و دیزاین پروژه ها از تکنالوژی های جدید استفاده نمایند.

در همین حال آقای ضیا رئیس عمومی خدمات انجنیری نیز ضمن ارایه سفارشات ضروری جهت بهترسازی امورات سروی و دیزاین پروژه ها به دقت و تلاش بیشتر انجنیران جهت بهبود کیفیت کار تاکید نمود.

د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې او د لوړو زده کړو وزارت تر منځ د همغږۍ جلسه تر سره شوه

د اوبو د چارو د تنظیم ملي ادارې او د لوړو زده کړو وزارت تر منځ د گډې همغږۍ، د علمي تجربو شریکولو او د همکارۍ تفاهم نامې لاسلیک کولو په موخه د همغږۍ جلسه د اوبو د چارو د تنظیم ملي ادارې عمومي رئیس ښاغلي انجنیر خان محمد تکل او د لوړو زده کړو وزارت مرستیال ښاغلي عبدالنواب بالاکرزي په شتون کې تر سره شوه.

په دغه جلسه کې دواړو لورو د اوبو سرچینو وضعیت، د اقلیم بدلون، د اوبو مدیریت په برخه کې د علمي او عملي تجربو او د اوبو د چارو د تنظیم ملي ادارې او د لوړو زده کړو وزارت تر منځ د گډې همکارۍ تفاهم نامې په بډایه کولو په اړه خبرې او د نظرونو تبادله وشوه.

کړو وزارت له همکارۍ مننه وکړه او یاده همکارۍ یې د هېواد د اوبو مدیریت په برخه کې مهمه او ضروري یاده کړه. په اخر کې دواړو لورو د دوامداره مرستو په موخه د یوې تفاهم نامې په لاسلیک کولو ټینګار وکړ چې ژر به لاسلیک شي.

په دغې جلسه کې د اوبو د چارو د تنظیم ملي ادارې عمومي رئیس ښاغلي انجنیر خان محمد تکل د اوبو چارو تنظیم قانون مطابق دغې ادارې سره د لوړو زده

معاون تخنیکي اداره ملي تنظیم امور آب از جریان کار پروژه بند آبیاری و تولید برق پاشدان در ولایت هرات بازدید کرد

محترم انجنیر احمد ویس "بصیری" معاون تخنیکي اداره ملي تنظیم امور آب همرا با هیأت همراه شان از جریان کار پروژه بند آبیاری و تولید برق پاشدان بازدید نمودند.

آقای بصیری در جریان بازدید از پروژه بند پاشدان، هدایات تخنیکي لازم را به مسوولین بخش تخنیکي و شرکت قراردادی ارایه نموده، ضمن تاکید به تسریع جریان کار پروژه، از وکلای مردم در پارلمان و شورای ولایتی خواستار همکاری مردم و مقامات محلی در قسمت تامین امنیت پروژه شدند.

معاون تخنیکي اداره ملي تنظیم امور آب ضمن قدر دانی از همکاری مردم ابراز داشت "که اولویت برنامه های رئیس جمهور محترم محمد اشرف غنی و انجنیر خان محمد "تکل" رییس عمومی اداره ملي تنظیم امور آب مهار آب های کشور می باشد، در این راستا در

ولایت هرات برنامه های وسیع و گسترده ای را روی دست داریم که با همکاری شما مردم عملی خواهد شد. همچنان آقای بصیری از روی دست داشتن کار پروژه بند کبگان ولایت هرات نیز یاد آور گردید

بند شاه و عروس در آینده نزدیک به بهره‌برداری سپرده خواهد شد

سفر رئیس عمومی اداره ملی تنظیم امور آب به ولسوالی شکرده؛

رئیس عمومی اداره ملی تنظیم امور آب به هدف توزیع نمرات شهرک ره‌هایشی برای متضررین استملاک بند شاه و عروس به ولسوالی شکرده سفر کرد. محترم انجنیر خان محمد تکل رئیس عمومی اداره ملی تنظیم امور آب طی سفر خویش به ولسوالی شکرده از باشندگان آن ولسوالی جهت همکاری همه جانبه در تطبیق پروژه و وقف ساختن زمین‌های شان در پروژه بند شاه و عروس اظهار تشکری کرد. آقای تکل در سخنان خود گفت که در اوایل یک سلسله مشکلات وجود داشت که در حال حاضر حل شده و به تمام کسانیکه از تطبیق این پروژه متضرر شده است رسیدگی می‌گردد. وی افزود که من این موضوع را خودم از نزدیک نظارت خواهم کرد. رئیس عمومی اداره ملی تنظیم امور آب یادآور شد که تمام ادارات ذیدخل در موضوع استملاک به صورت دوامدار تلاش نمودند تا جبران خساره برای متضررین اجرا شده و حقوق مردم به آنها داده شوند. آقای تکل در صحبت‌های خویش بیان کرد که نتیجه تلاش مشترک تمام کارمندان اداره ملی تنظیم امور آب و همکاری‌های مردم سبب شد تا کار این پروژه ملی در حدی رسیده است که در چند روز آینده ملت شریف افغانستان به ویژه باشندگان ولسوالی شکرده شاهد افتتاح آن خواهند بود.

قابل یادآوری است که کارت‌های نمرات شهرک از طریق قرعه‌کشی به صورت شفاف برای متضررین توزیع شده اسم و نمره در کارت‌ها نیز مشخص گردیده است. اداره ملی تنظیم امور آب طبق توجه خاص جلالتمآب رئیس جمهور کشور به مدیریت آب و مطابق به انکشاف متوازن در کشور در بخش‌های جداگانه، پروژه‌های بزرگ، متوسط و کوچک را تحت کار دارد که بعضی از آنها در حال تکمیل شدن می‌باشد، که از آن جمله بند شاه و عروس در آینده نزدیک به بهره‌برداری سپرده خواهد شد.

بلخ ولایت ته د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې د تخنیکي مرستیال کاري سفر

کې له تخنیکي ټیمونو او انجنیرانو سره همکاري وکړي.

ښاغلي بصیري او ښاغلي سالارزي په دغه سفر کې د شمال سیندیزې عمومي حوزې او د بلخ ولایت سیندیزې حوزې له ریاستونو لیدونه وکړه او د یادو ریاستونو له انجنیرانو، متخصصینو او کارکوونکو سره یې وکتل، د دوی ستونزې یې واورېدې او د مرکزي ادارې په استازیتوب یې د هر ډول همکارۍ او پاملرنې ډاډ ورکړ.

ښاغلي بصیري د یادو حوزو رئیسانو ته هدایت ورکړ چې له دې وروسته دې د پروژو سروې او نور تخنیکي موضوعات د یادو حوزو انجنیران پر مخ یوسي ځکه اوس په حوزو کې انجنیران د دې وړتیا لري چې چارې په خپله پر مخ یوسي؛ هغه زیاته کړه ټولې پروژې دې په خپله ډیزاین کړي او همدارنګه د دوی د چارو څارنه یې هم وکړه.

همدارنګه ښاغلي بصیري د قدیم سربند او کانال د کنټرولي دروازو د نصبولو لپاره د بلخ ولایت د شولګرې ولسوالۍ اوسیدونکو سره وکتل او هغو ته یې ډاډ ورکړ چې دغه ستونزه به حل شي او په راتلونکي پلانونو کې به د اوبو مدیریت پراختیایي پروژو د تطبیق په برخه کې دغه ولسوالۍ ته ځانګړې پاملرنه وشي.

په دغه لیدنو کې د بلخ ولایت ولسونو د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې له کړنو او فعالیتونو قنډراني وکړه او بلخ ولایت ته یې د دغې ادارې د تخنیکي مرستیال د راتګ هر کلی وکړ او د اوبو مدیریت پراختیایي پروژو د تطبیق په برخه کې یې د هر ډول همکارۍ ډاډ ورکړ.

ښاغلي بصیري د خپل سفر په ترڅ کې د بلخ ولایت له شادیان تنګي څخه لیدنه وکړه او د بلخ ولایت د ولایتي شورا رئیس په ګډون یې د دغه سیمې ولسونو ته ډاډ ورکړ چې د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې په راتلونکي پنځه کلن پلان کې به د "شادیان بند" جوړ شي.

په دغه سفر کې د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې د تخنیکي مرستیال انجنیر احمد ویس بصیري په بلخ ولایت کې د شاه و ګدا او باغ پهلوان کانالونو سربندونه افتتاح او ګټې اخیستنې ته وسپارل، او د هغې سیمې ولسونو ته یې ډاډ ورکړ چې د اوبو چارو د تنظیم ملي اداره به په راتلونکي کې دې ته ورته ډیرې پروژې په دغه ولایت کې تطبیق

د افغانستان د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې د تخنیکي مرستیال انجنیر احمد ویس بصیري بلخ ولایت ته په یو رسمي سفر کې چې د یادې ادارې د اوبو چارو د تنظیم عمومي رئیس انجنیر نعیم الله سالارزي؛ د شمال سیندیزې عمومي حوزې رئیس انجنیر عصمت الله عصمت، د بلخ سیندیزې حوزې رئیس انجنیر احمد شاه راسخ یې ملتیا کوله په دغه ولایت کې له ولایتي مسؤلینو سره د لیدنو تر څنګ، د اوبو مدیریت یو شمېر پراختیایي پروژې ګټې اخیستنې ته وسپارلې چې په ورته وخت کې د سیمې د خلکو ستونزې هم واورېدې.

ښاغلي بصیري په دغه سفر کې د بلخ ولایت ولایتي مسؤلینو، ولسونو، په دغه ولایت کې د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې ولایتي ریاستونو او نورو بنسټونو سره د اوبو مدیریت پراختیایي پروژو په اړه بېلابېلې لیدنې وکړې او ډاډ یې ورکړ چې متوازنې پراختیا ته په کتو به په راتلونکي کې دغه ولایت ته ځانګړې پاملرنه کېږي او تر څنګ یې د بلخ ولایت ولسونو څخه وغوښتل تر څو د اوبو مدیریت پراختیایي پروژو د تطبیق په برخه

جلسه هماهنگی با اداره تنظیم خدمات انرژی

محترم انجنیر خان محمد تکل رئیس عمومی اداره ملی تنظیم امور آب افغانستان در دفتر کاری خویش با محترم داکتر محمد داوود میرزایی رئیس اداره تنظیم خدمات انرژی و شماری از روسای این اداره دیدار کرد.

در این دیدار پیرامون ایجاد همکاری و هماهنگی های بهتر میان اداره ملی تنظیم امور آب و اداره تنظیم خدمات انرژی به صورت همه جانبه بحث شده و هر دو جانب به همکاری های بهتر در آینده تعهد نمودند.

آقای تکل به مسوولین مربوطه اداره ملی تنظیم امور آب هدایت سپرد تا با اداره تنظیم خدمات انرژی به صورت همه جانبه همکاری داشته و نشست های کاری دوامدار در آینده داشته باشند.

د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې او DT Global کمپنی (د امریکا نړیوالې پراختیایي ادارې همکاره کمپنی)

د استازو تر منځ د همغږۍ ناسته تر سره شوه

په یاده ناسته کې چې د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې د اوبو د تنظیم لوی رئیس ښاغلي انجنیر نعیم الله سالارزی او DT Global نړیوالې کمپنۍ له لوري د AUWS پروژې مدیر ښاغلي پاول ولستینهولم (Paul Wolstenholme) تر منځ تر سره شوه، د دواړو ادارو یو شمیر مسوولینو هم ګډون درلود.

په دې ناسته کې د هغه اجرائیوی سند په اړه بحث وشو کوم چې د افغانستان د ښاري اوبو او روغتیا ساتنې د فعالیتونو په اړه د دخپلو ادارو دندې او مسوولیتونه روښانه کوي.

ښاغلي نعیم الله سالارزی د نوموړي سند په اړه د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې واکونه او صلاحیتونه د اوبو د چارو د تنظیم د قانون په رڼاکې ګډونوالو ته

واضح کړل، او ټینګار یې وکړ چې په هیواد کې د اوبو چارو اړوند هر فعالیت چې د هر ارګان لخوا ترسره کیږي، باید د یاد قانون په اساس د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې سره په همغږۍ ترسره شي.

همدارنګه د ښاغلي سالارزی له لوري د ښاري اوبو رسولو د خدماتو د بهتروالي په موخه د دي پروګرام فعالیتونه وارزول شول او د شته ستونزو د حل په موخه یې مسوولینو ته لازمي سپارښتنې وکړې.

گزارش کاری ربعوار ریاست های عمومی و ریاست های مرکزی اداره ملی تنظیم امور آب در حضور مقام رهبری این اداره ارایه شد.

محترم انجنیر خان محمد تکل رئیس عمومی اداره ملی تنظیم امور آب طی چندین جلسه مکرر با حضورداشت تمام روسا و مشاورین مقام رهبری اداره گزارش کاری ربیع اول سال مالی ۱۴۰۰ ریاست های عمومی و سایر ریاست های مرکزی این اداره را مورد مطالعه و بررسی قرار داد. رئیس عمومی اداره ملی تنظیم امور آب در جلسات بررسی گزارش های ربعوار، از ریاست های که فعالیت بیشتر در راستای مدیریت آب کشور انجام داده بودند قنردانی نموده جهت رفع مشکلات و چالشهای موجود هدايات لازم را ارایه کردند.

در جلسات که به منظور گزارش دهی ریاست ها به

مقام رهبری اداره ملی تنظیم امور آب برگزار شده بود؛ گزارش فعالیت های ریاست های عمومی مالی و اداری، خدمات انجنیری تاسیسات آب، تنظیم امور آب، منابع آب، پلان، پالیسی، نظارت و ارزیابی، حوزه دریایی کابل، حوزه دریایی هریرود مرغاب، حوزه دریایی هلمند، حوزه دریایی شمال و حوزه دریایی پنج آمو، ریاست کنترل و کیفیت، ریاست تفتیش داخلی و مشاوریت حقوقی این اداره با ارایه پرنزنتیشن های جداگانه توسط مسوولین شان ارایه شده پیرامون آن ها به صورت مفصل معلومات داده شد.

در این گزارش ها تمام روسا به صورت مفصل پیرامون فعالیت ها و کارکردهای ربیع اول سال

مالی ۱۴۰۰ خویش در ارتباط به بهبود امور اداری و مدیریتی، سروی، دیزاین و تطبیق پروژه های انکشافی آب، تخصیص و مصرف بودجه، مدیریت منابع آب، تنظیم آبیاری و آبرسانی، انسجام برنامه های آب، پلان ها و سایر امور مربوط به مدیریت آب معلومات همه جانبه را ارایه نمودند.

قابل یادآوری است که تمام روسای اداره ملی تنظیم امور آب مسوولیت دارند تا در پایان هر ربیع سال مالی از کارکردهای خویش در حضور مقام رهبری، روسای عمومی و مشاورین این اداره گزارش را ارایه نماید.

مصاحبه اختصاصی با رئیس عمومی حوزه دریایی کابل

از همین امروز به
فکر صرفه جویی در
مصرف آب باشیم و
در پایان روز از خود
پرسیم که امروز چقدر
صرفه جویی کرده ایم.

**پرسش اول: رئیس صاحب قبل از همه جهت آشنایی
بیشتر خوانندگان مجله با شما؛ می خواهیم معرفی
مختصر شما را داشته باشیم.**

فومن فروغ هستم به نسبت علاقه مندی زیاد در مدیریت منابع آب تحصیلات خود را در رشته ساختمان های هایدرولیکی ادامه دادم که ماستری خود را از پوهنتون فردوسی مشهد ایران در سال ۱۳۹۵ اخذ نمودم و لیسانس خود را در رشته انجینیری سیول از پوهنتون هرات به دست آورده ام. از سال ۱۳۹۵ به این سو در بخش مدیریت منابع آب شروع به فعالیت نمودم که اولین فعالیت من در این زمینه تحت عنوان متخصص دیزاین ساختمان های هایدرولیکی در مورد تحقیقات آب وزارت انرژی و آب بود، سپس متحیت مشاور بند و انهار در وزارت به فعالیت خود ادامه دادم و در سال ۱۳۹۹ از طریق رقابت آزاد کمیسیون اصلاحات اداری به عنوان رئیس عمومی حوزه دریایی کابل مقرر گردیدم.

**پرسش دوم: ریاست عمومی حوزه دریایی در مجموع
دارای چند حوزه فرعی دریایی بوده و شامل کدام حوزه
ها می باشند؟**

ریاست عمومی حوزه دریایی کابل از لحاظ جغرافیایی

دارای ۱۰ حوزه آبریز و از لحاظ مدیریتی دارای (۱۴)

حوزه فرعی دریایی بوده که شامل حوزه فرعی دریائی کابل وسطی، حوزه فرعی دریائی میدان شهر، حوزه فرعی دریائی غوربند (چاریکار)، حوزه فرعی دریائی پنجشیر پائینی (محمودراقی)، حوزه فرعی دریائی پنجشیر بالای (بازارک)، حوزه فرعی دریائی لوگر (پلعلم)، حوزه فرعی دریائی گردیز (پکتیا)، حوزه فرعی دریائی گومل پکتیکا، حوزه فرعی دریائی شمل و خرم (خوست)، حوزه فرعی دریائی مهترلام (لغمان)، حوزه فرعی دریائی کابل پائینی (جلال آباد)، حوزه فرعی دریائی سعدآباد (کنرها)، حوزه فرعی دریائی آب ایستاده غزنی و حوزه فرعی دریائی پارون (نورستان) میباشد. از لحاظ تشکیلاتی این حوزه ۸۸۵ نفر کارمند دارد که در قسمت های مختلف مدیریت منابع آب مصروف به فعالیت هستند.

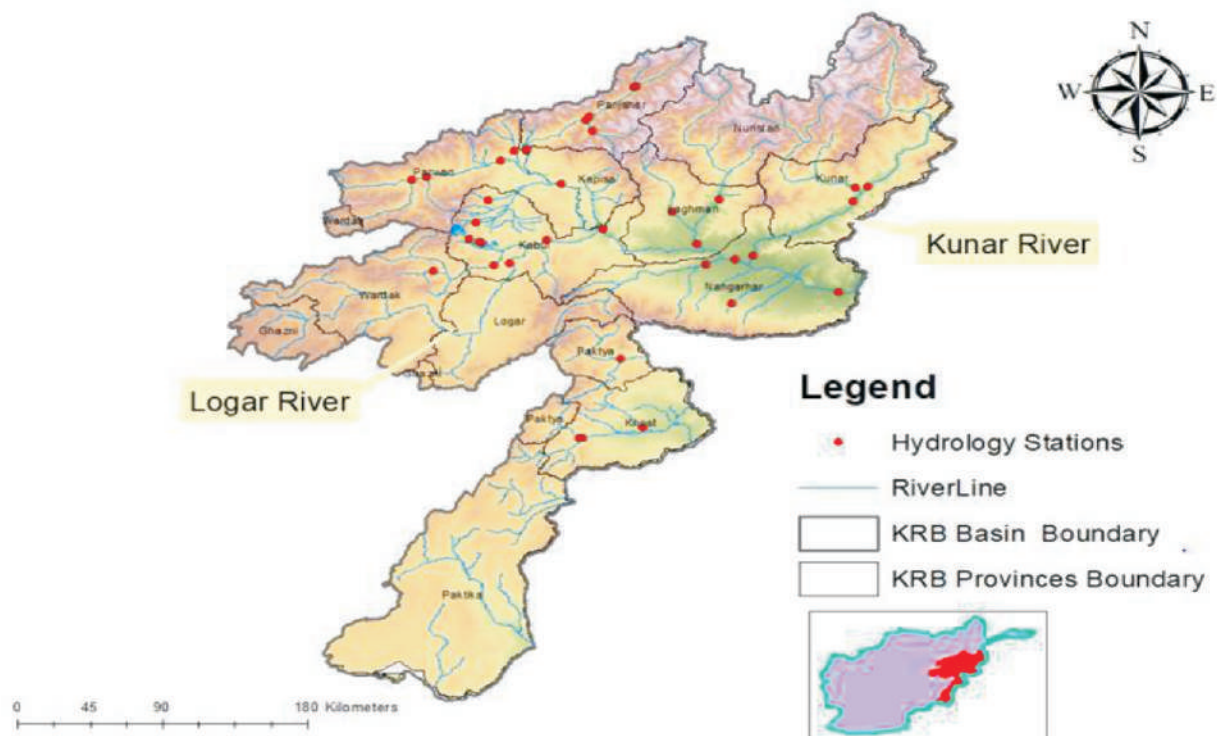
این حوزه (۱۰۸۴۴۱) کیلومترمربع مساحت داشته که منابع آبی قابل دسترس سطحی آن (۱۸,۹) میلیارد مترمکعب آب است که از آنجمله (۵,۶) میلیارد مترمکعب برای مقاصد مختلف در سطح حوزه به مصرف میرسد و برای استفاده از متباقی آب قابل دسترس پلان های سرمایه گذاری کوتاه مدت، میان مدت و طویل مدت را اداره ملی تنظیم امور آب در

دست دارد.

حوزه دریائی کابل (۳۶) فیصد از مجموع ظرفیت آبی کشور را تشکیل داده و دومین حوزه از لحاظ مقدار آب در سطح کشور میباشد. اوسط بارندگی سالانه در این حوزه (۲۸۵) ملی متر است. درحوزه دریائی کابل مجموعاً به تعداد (۱۰۰) استیشن هایدرومیتیورولوژی برف سنج و میتیورولوژی و کیلویی برای اندازه گیری ارقام هایدروولوژی نصب شده است.

مجموع دریاهاى عمده حوزه دریائی کابل از کوتل اونی پغمان سرچشمه گرفته و با یکجا شدن معاونین آن درساحه کابل دریای لوگر، در ساحه سروبی دریای پنجشیر و غوربند، در لغمان دریای علیشنگ وعلینگار و در جلال آباد سرخ رود و کتر با آن یکجا میشود و در منطقه باسول و دکه مرز را عبورکرده به دریای سند میریزد.

مجموع دریاهاى عمده حوزه دریائی کابل از کوتل اونی پغمان سرچشمه گرفته و با یکجا شدن معاونین آن درساحه کابل دریای لوگر، در ساحه سروبی دریای پنجشیر و غوربند، در لغمان دریای علیشنگ وعلینگار و در جلال آباد سرخ رود و کتر با آن یکجا میشود و در منطقه باسول و دکه مرز را عبورکرده به دریای سند میریزد.

پرسی سوم: در ارتباط به فعالیت های ریاست عمومی حوزه دریایی کابل و حوزه های فرعی مربوطه آن می خواهیم معلومات شما را داشته باشیم اینکه این ریاست عمومی و حوزه های فرعی دریایی زیر مجموعه آن به صورت کلی در کدام بخش ها فعالیت دارند؟

ریاست عمومی حوزه دریایی کابل در ۵ محور عمده کاری فعالیت های خود را به پیش میبرد که عبارتند از:

انسجام برنامه های منابع آب که وظیفه اصلی این محور تهیه و ترتیب ماستر پلان برای حوزه عمومی و حوزه های فرعی، تهیه کانسپت نوت های برنامه های سرمایه گذاری و جلب کمک ها و تهیه پلان پروژه ها برای حوزه های فرعی میباشد. همچنان در این محور به عرایض مردم در قسمت منابع آب رسیدگی میگردد.

محور کاری بعدی منابع آب است که در این محور ارقام و معلومات هایدرولوژیکی و هایدروجیولوژیکی از استیشن های نصب شده و چاه های نظارتی جمع آوری و توحید میگردد، بعد

از چک برای تحلیل و بررسی به ریاست عمومی منابع آب ارسال میشود. حفظ و نگهداری استیشن ها، ارسال گروپ برای ترمیم و فعال سازی مجدد استیشن ها هم در این محور صورت میگیرد. نمونه رسوبات هم از دریاها جمع آوری و در لابراتوار تست میگردد.

در قسمت خدمات انجیرری که مهمترین محور هم میباشد پروژه ها سروی و دیزاین تخنیکی میشوند، پروپوزل هر پروژه تهیه و جهت منظوری به مرکز ارسال میشود. همچنان کنترل و کیفیت پروژه ها و نظارت از آن نیز در این محور صورت میگیرد.

در محور تنظیم آب، حوزه های فرعی دریایی آب را در تاسیسات آبی توسط قوانین، مقررات و طرزالعمل ها تنظیم مینمایند و همچنین اگر در قسمت تقسیمات آب بین مردم منازعه ای واقع شود وظیفه حوزه های فرعی دریایی است که این منازعات را حل نمایند. برای حفظ و مراقبت از تاسیسات آبی و دخیل ساختن مردم برای مدیریت منابع آب انجمن های استفاده کنندگان آب ایجاد

میشود. محور حمایتی عبارت از مالی و اداری است که به خاطر پیشبرد امورات روزانه حوزه عمومی و حوزه های فرعی بخش مدیریت مالی و اداری را به پیش میبرند.

به طور کلی حوزه های عمومی و فرعی منحنی بازوی اجرایی اداره ملی تنظیم امور آب عمل نموده و استراتیژی و پلان اداره را در حوزه ها تطبیق می نمایند.

پرسی چهارم: در سال ۱۴۰۰ در مجموع در مربوطات ریاست عمومی حوزه دریایی کابل به چه تعداد پروژه تحت کار است و این پروژه ها بیشتر در کدام بخش ها تطبیق می گردد؟

به تعداد ۷۶ پروژه چکدم در ۱۴ حوزه فرعی دریایی تحت کار می باشد که با تکمیل شدن این پروژه ها در قسمت آبریز، منابع آبی مدیریت

خواهند شد. با اعمار این چکدم ها از سیلاب های موسمی جلوگیری خواهد شد، فرسایش خاک را کنترل می شود، آب های زیرزمینی که گنجینه ما برای نسل های آینده هستند تغذیه خواهد شد، محل مناسبی برای چراگاه های مواشی بوجود خواهد آمد، زمین های پایین دست را میتوان از آب ذخیره شده در چکدم ها آبیاری نمود و محیط سرسبزتری بوجود خواهد آمد.

بر علاوه چکدم ها پروژه بند شاه و عروس در ولایت کابل و پروژه بند پلتو در ولایت پکتیکا هم تحت کار میباشد که بند شاه و عروس کار ساختمان آن تکمیل گردیده است. همچنان مطالعات بازسازی و احیای بند سلطان در ولایت غزنی هم تحت کار میباشد.

برای سال ۱۴۰۰ حوزه عمومی کابل به تعداد ۸ پروژه حفظ و مراقبت را هم روی دست دارد که این پروژه ها در مرحله تدارکاتی قرار دارند و به زودی کار آن ها عملاً در ساحه آغاز خواهد شد.

پرسش پنجم: وضعیت منابع آبهای زیرزمینی در شهر کابل چگونه است؟

آبهای زیرزمینی شهر کابل در یک حالت فوق بحرانی از نگاه کاهش در منابع و نقص در کیفیت آن برای تأمین نیازمندی آشامیدن، معیشت و سایر موارد بهره برداری قرار دارد.

کمبود ۴۵ الی ۵۰ میلیون مترمکعب در ذخایر موجود آبهای زیرزمینی بنا بر استخراج بیرحمانه توسط شهروندان، رعایت نکردن اصول صرفه جویی در مصرف آب کابل و کاهش میزان بارندگی در سطح منطقه روند نزول سطح آبهای زیرزمینی را تسریع بخشیده است که اگر به همین منوال ادامه پیدا کند شاهد یک بحران خیلی جدی می باشیم.

پرسش ششم: در قسمت تقویت منابع آبهای زیرزمینی شهر کابل و مدیریت بحران کاهش منابع آبهای زیرزمینی تا کنون چه کار های از سوی یاست عمومی حوزه دریایی کابل به انجام

رسیده و چه پلان های روی کار است؟

حوزه دریائی کابل به همکاری ریاست عمومی منابع آب برنامه های متعدد را غرض مدیریت منابع آبهای زیرزمینی در شهر کابل روی دست گرفته است. این برنامه ها در چهار محور اصلی (کنترل میزان استخراج، مدیریت تغذیه، استفاده از آبهای سطحی و فاضلاب تصفیه شده و ذخیره سازی و انتقال آب) بصورت زمان بندی منظم با درنظرداشت امکانات بودجوی و شرایط تطبیق آن تنظیم گردیده است. در ضمن راه اندازی کمپاین های آگاهی دهی عامه نیز از برنامه ممد در قسمت حفاظت و استفاده بهینه از منابع آب می باشد که در این راستا همکاری سایر نهاد ها، فعالین و شهرنشینان کابل بزرگ را خواهیم.

در بخش کنترل مصرف آبهای زیرزمینی با شاروالی محترم کابل هماهنگی صورت گرفته است و اعمار سیستم غرض استفاده آبهای سطحی بمنظور سرسبزی شهر کابل دیزاین گردیده که در مرحله تدارکات می باشد. فاز امتحانی پروژه مدیریت تغذیه آبهای زیرزمینی شهر کابل تکمیل و فاز اصلی آن در سال جاری آغاز خواهد گردید،

سال قبل پروژه امتحانی جمع آوری آب از سقف تعمیرات در اداره ملی تنظیم امور آب و حوزه دریائی کابل تطبیق گردید. که در سال جاری بعد از ارزیابی مشمریت در قسمت تطبیق آن با سایر ادارات دولتی غرض تطبیق در تاسیسات مربوط ایشان هماهنگی صورت گرفته و تعدادی از ادارات آماده تطبیق آن طی سال جاری می باشد. سیستم جمع آوری آب باران در پوهنتون کابل و پوهنتون پولی تخنیک کابل دیزاین گردیده که پروژه آن طی سال جاری تطبیق می گردد.

قابل ذکر است که پروژه تصفیه خانه فاضلاب ریاست عمومی حوزه دریایی کابل در مرحله تدارکات قرار دارد و بعد از اعمار آن میتوان برای سرسبزی این ریاست از این آب به عوض آب زیرزمینی استفاده کرد که خود سبب کاهش فشار بر روی آب های زیرزمینی خواهد شد.

با همکاری ریاست عمومی منابع آب و ریاست عمومی تنظیم آب هم یک سروی مقدماتی از شرکت های توزیع کننده آب صورت گرفت و فعالیت آنها مورد بررسی گردید تا اگر شرکت جواز نداشته باشد از فعالیت خود سرانه آن جلوگیری شود.

در قسمت آگاهی دهی عامه نیز با سایر ادارات محترم هماهنگی صورت گرفته است.

پرسش هفتم: در رابطه به پروژه بند لندر (شاه توت) می خواهیم معلومات شما را داشته باشیم؛ در حال حاضر کار آن چگونه به پیش می رود. و در مجموع اهمیت این بند در آبیاری و تأمین آب آشامیدنی نا چه قدر است؟

پروژه بند ذخیروی لندر (شاه توت) در ۱۸ کیلومتری جنوب غرب شهر کابل (تنگی لندر)، ولسوالی چهار آسیاب بالای دریای کابل که از سمت غرب کوه پغمان (سلسله کوه های بابا) قسمت کوتل اونی سرچشمه میگیرد موقعیت دارد.

که نظر به تحقیقات مذکور وجوه مالی این پروژه جهت ساختمان مبلغ ۳۰۰ میلیون دالر امریکایی محاسبه شده و کار ساختمانی آن حدوداً مدت ۵ الی ۶ سال را در بر خواهد گرفت.

به اساس علاقمندی و همکاری کشور دوست هندوستان در سکتور آب، حاضر گردیده تا وجوه مالی این پروژه مهم و حیاتی برای شهر کابل را تمویل نمایند که چندی قبل هم شاهد بودیم که تفاهم نامه ساخت پروژه بند لندر مابین جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری هندوستان به امضا رسید و کار این بند به زودی آغاز خواهد شد.

اهداف اصلی این پروژه مدیریت بهتر آب های سطحی، تأمین آب آشامیدنی برای شهروندان کابل، تأمین آب مورد نیاز آبیاری جهت رشد محصولات زراعتی، تغذیه آبهای زیرزمینی، احیای ایکوسیستم های آبی و حفاظت محیط زیست می باشد.

موثریت عمده پروژه مذکور عبارت اند از:

۱. تهیه آب آشامیدنی صحی برای بیشتر

طول ۳۰ متر انجام گردید. حدوداً ۳۰ میلیون متر مکعب آب را دارا میباشد. این بند از نوع Roller Compacted (RCC) Mass Concrete میباشد و پرچاوه آن از نوع پلکانی است. بند شاه و عروس کار ساختمان آن تکمیل و ماه جوزا آماده آبگیری است.

به تعداد ۱۰ حلقه چاه به اعماق ۱۰۰، ۱۲۰ و ۸۰ متر جهت تحقیقات جیولوجیکی که ۵ حلقه آن در ساحه محور بند و ۵ حلقه دیگر آن در ساحه پرچاوه (spillway) حفر گردیده است.

پرسش نهم: پیام شما به عنوان یکی از مسئولین مهم مدیریت آب کشور در قسمت مدیریت آب به شهروندان چیست؟

تمام شهروندان باید این نکته را بدانند که تنها نباید از هدر رفت آب احساس ناخشنودی داشت بلکه باید عملاً در زندگی روزمره خود تغییراتی را

بوجود بیاوریم تا از هدر رفت آب جلوگیری نماییم. بهترین محل برای صرفه جویی آب خانه است. شاید اول این موضوع کم اهمیت به نظر برسد ولی اگر هر فرد بتواند در خانه صرفه جویی اندکی را در مصرف آب انجام دهد، با توجه به تعداد زیاد مصرف کنندگان آب این مقدار صرفه جویی دیگر اندک نخواهد بود به طور مثال اگر هنگام

برس کردن دندان ها از یک لیوان آب استفاده شود یک مقدار آب صرفه جویی شده و اگر تمام افراد این کار را انجام دهند در حقیقت مقدار زیادی از آب صرفه جویی شده است. پیام من به شهروندان در قسمت مدیریت منابع آب این است که صرفه جویی در مصرف آب را در زندگی روزمره خود اعمال نمایند که این خود سبب میشود کاهش هزینه های اقتصادی میشود و همچنان از آلودگی منابع آبی و کاهش سطح آب های زیرزمینی جلوگیری خواهد شد.

در اخیر از شهروندان محترم خواهشمندم به کودکان خود اهمیت آب را واضح کنند تا از سنین پایین با صرفه جویی و مدیریت در مصرف آب آشنا شوند.

از همین امروز به فکر صرفه جویی در مصرف آب باشیم و در پایان روز از خود بپرسیم که امروز چقدر صرفه جویی کرده ایم.

جغل و سنگ بمنظور تست و تحقیقات به کشور دوست هندوستان انتقال گردیده است.

پرسش هشتم: در رابطه به بند شاه و عروس مختصر معلومات دهید؛ قرار معلوم کار بند رو به اتمام است و تا چه زمانی برای بهره برداری آماده خواهد شد؟

پروژه بند آبیاری و تولید برق آبی شاه و عروس در ولسوالی شکرده ولایت کابل بر روی دریای شکرده موقعیت دارد. هدف از اعمار این بند آبیاری زمین های زراعتی پایین دست (در حدود ۲۷۰۰ تا ۳۵۰۰ هکتار)، تولید برق (۱،۲ میگاوات)، کنترل سیلاب و تهیه آب آشامیدنی میباشد. ارتفاع این بند ۷۷ متر، طول کاسه ذخیره بند ۱،۲ کیلومتر و مساحت کاسه ذخیره ۹۷ کیلومتر مربع است. ظرفیت ذخیره بند در حدود ۹ میلیون متر مکعب آب و این بند قابلیت تنظیم

- از ۲،۲ میلیون نفر شهریان کابل
۲. تامین جریان دائمی در بستر دریای کابل بداخل شهر کابل
۳. تغذیه آبهای زیر زمینی نواحی پائین دست پروژه
۴. تهیه آب کافی زراعتی برای بیش از دو هزار هکتار اراضی در پنج کانال موجود (چهل دختران، خینکوت، چهارآسیاب، الیاس خیل و خیرآباد)
۵. ایجاد محیط زیست سالم
۶. مهار ساختن سیلاب ها
۷. ایجاد تفریح گاه برای شهروندان

این بند ۹۲ متر ارتفاع دارد و ۱۴۶ میلیون متر مکعب آب ظرفیت ذخیره آن است. ساختمان بند از نوع سنگریزه ای با هسته رسی میباشد و برای تصفیه آب آشامیدنی، تصفیه خانه هم اعمار خواهد شد.

پروژه تصفیه اراضی که در داخل ساحه پروژه قرار دارد تکمیل گردیده است و پروژه استملاک آن جدیداً آغاز شده است.

کشور دوست هندوستان بعد از تعهد مالی اعمار پروژه ملی بند ذخیروی للندر، کمپنی خویشرا بنام واپکوس جهت پیشبرد امور از طریق وزارت محترم امور خارجه به اداره ملی تنظیم امور آب معرفی نمودند. کمپنی مذکور بازدید ابتدائی خویش را در ساحه انجام و پیشنهاد تطبیق یک سلسله امور تحقیقاتی تخنیکی نمود، تا بعد از نتایج تحقیقات روی ساختمان بند کار آغاز گردد.

بناء تیم محترم تخنیکی کمپنی واپکوس به همکاری تخنیکی اداره ملی تنظیم امور آب، تحقیقات خویشرا تطبیق نموده که به طور خلاصه فعالیت های آنها شامل:

جهت حفر تونل ها دو تیم کاری در دو طرف محور بند توظیف و در نتیجه حفر تونل در سمت شمال و تونل مقابل در سمت جنوب محور بند هر یک به

عرف و عنعنات سیستم میرآب‌باشی در ولایت کاپیسا

انجینیر کاوه خروش
رئیس حوزه فرعی دریائی پنجشیر
پایینی (محمود رافی)

واقعیت‌های موجود در اجتماع محلی؛

بخشی از سیستم آبیاری در ولایت کاپیسا را سیستم سه طبقه یی یا در اصطلاح عام سه بلوکه، از ناظرین آب در سطح اجتماع در بر میگیرد. مثلاً در کانالهای سنتی (عنعنوی) کانالهای درجه اول توسط یک ناظر آب که بنام وکیل، کانالهای درجه دوم توسط یک میرآب و کانال‌های درجه سوم توسط یک چک باشی کنترل میشود که این یک سیستم بسیار باستانی و کهن درین ولایت را شکل میدهد.

با آنکه فروپاشی زنجیره اجتماعی در طی سه دهه گذشته، بر علاوه مهاجر شدن اکثریت اجتماعات منحل افراد بیجا شده داخلی یا مهاجرین در کمپ‌های پاکستان و ایران و بعضی از مداخلات حکومتی این سستم را در یک حالت کاملاً رقت بار قرار داد، ولی سیستم "میرآب باشی" در کانالهای سنتی (عنعنوی) در سطح ولایت کماکان پابرجا بوده و در اکثر مواقع تنها وسیله برای مدیریت توزیع آب در بین کانال‌ها و مزارع شمرده میشود و فلسفه وجودی سیستم میرآب در اصل به کمبود آب یا اختلافات اجتماعی بر سر آب ربط میگیرد.

در قسمت بالا آب هر کانال از آنجائیکه اجتماعات آن در قسمت بالا زندگی میکنند در قسمت آب مشکلات کمتری دارند به این خاطر به وجود کوک باشی در بالادست کانال چندان ضرورتی دیده نمیشود.

همچنان در کانال‌های عنعنوی با طول کمتر سیستم مدیریت از یک ساختار پهن برخوردار است و متشکل از یک یا دو میرآب می باشد که بدون فرد ناظر (وکیل یا میرآب باشی) کار میکنند.

پُست میرآب در یک خانواده به طور سنتی دست به دست می شده که درین اواخر تعداد بیشتر ناظرین آب را کسانی تشکیل میدهند که این پُست برایشان نسبتاً جدید است. از لحاظ سنتی

در سطح ولایت کاپیسا آن تعداد از میرآب‌های که وظایف و مسئولیت‌های شان را به نحو احسن انجام نداده باشند، توسط ارباب و دهاقین منطقه به انتخاب مجدد دست میزنند و یا هم از وظایف شان منفصل میگردند. سیستم انتخاب میرآب طوری است که به اساس رای اکثریت میرآب باید از ساحه پایین آب باشد زیرا این کار یعنی رسیدن آب تا آخر کانال را تضمین نماید که در نتیجه موجب توزیع مساویانه آب بالای کانال میگردد و این انتخاب بر اساس رضایت و قبول همه استفاده کنندگان آب چه در بالا آب، میان آب و پایین آب صورت میگیرد.

دستمزد میرآب نیز با مقدار زمین تحت آبیاری رابطه مستقیم دارد. به این خاطر ملاکین بزرگ که زمین بیشتری دارند نسبت به دهقانان کوچک مزد بیشتر پرداخت میکنند به این خاطر هم هست که در انتخاب میرآب و میراب باشی در منطقه همیشه حرف اول را میزنند و دست بازر از دیگران را دارند.

همچنان در قسمت پاک کاری کانال‌ها نیز متناسب با مقدار زمین تحت ملکیت و آبیاری ملاکین است. یک زمیندار که ۱۰ جریب زمین (۲۰ هزار متر مربع) دارد نسبت به زمینداری که فقط یک جریب (۲ هزار متر مربع) زمین دارد موظف به پاک کاری قسمت بیشتر کانال است. ضمناً در قسمت پاک کاری نیز عرف و عنعنات سیستم میرآب باشی در ولایت کاپیسا به شکلی است که برای ۳۰ جریب زمین هر روز یک مردکار، برای ۲۰ جریب زمین هر دو روز یک مرد کار، و برای ۱۰ جریب زمین هر سه روز یک مرد کار داده میشود.

منازعات در مورد آب در بین قراء و قصبات: در وقت کمبود منابع آب، میزان آب نیز کاهش می یابد. اما شیوه تقسیم همچنان باقی است. طوریکه در چنین حالتی آب فقط برای کسانی

بخش‌های فقیر نشین و بی بضاعت اجتماع بتوانند حداقل مقدار بسیار کمی از آب را برای آبیاری دریافت نمایند.

در امتداد طول ۱۰ کیلومتری کانال تواچیان ولسوالی نجراب ولایت کاپیسا، به اساس سستم میرآب باشی ۷۲ مردکار را در بر میگیرد. هر مرد کار معادل ۳۰ جریب زمین زراعتی (۶ هکتار) است و با یک محاسبه ساده در می یابیم که ۷۲ مرد کار ضرب ۳۰ جریب مساوی میشود به ۲۱۶۰ جریب زمین معادل (۴۳۲ هکتار). زیرا هر جریب زمین معادل ۵ هکتار زمین میشود.

همچنان در کاپیسا از واحدهای اندازه گیری ذیل در سیستم میرآب باشی استفاده به عمل می آید و ناگفته نماند که این کار با نصب سه پاسبه (دیوار آبگیر موقت) در بستر دریا، آب را بداخل کانال‌ها تامین و تنظیم نموده و برای زمینداران توزیع می کنند:

- یک پاو معادل ۷۵ جریب زمین زراعتی (۱۵ هکتار) که یک واحد اندازه گیری محلی است که استفاده از تخم را با ساحه زمین مرتبط می سازد.
- یک قلیبه معادل (۲۰) جریب زمین زراعتی (۴ هکتار) که مقدار حق آبه آن مطابق عرف پسندیده محل یک تورک بوده که مقدار ۳ الی ۴ انچ آب را در ثانیه دارا میباشد.

- یک پایکال معادل (۵۰) جریب زمین زراعتی (۱۰ هکتار) را گویند و حق آبه آن مطابق عرف و عنعنات پسندیده محل دو و نیم تورک آب حق آبه دارد که در حدود (۷-۸) انچ آب در ثانیه

میشود.

- یک دود معادل یک فامیل دهقان یا زمین داران کوچک بوده که اوسط زمین داری شان (۲) جریب معادل (۰,۴ هکتار) میشود که این ساحه زمینداری مطابق حق آبه قلیبه یا پایکال طبق عرف و عنعنات پسندیده مردم محل از طریق میر آب باشی کانال ها تقسیم میشود.

میکانیزم توزیع آب در موقع کم آبی (فصل دوم سال) تقسیمات آب بطور مناصفه به دوطرف حق آبه داران کانال ها از منبع (دریا) طبق تعامل سال های قبل آن صورت میگیرد و با کاهش اعظمی مقدار جریان آب دریا، به اساس سیستم میر آب بعنوان یک سیستم پسندیده و عرف قبول شده اجتماعی در آن ولایت، آب بطور نوبت وار، سه سه شبانه روز به دو طرف حق آبه داران با تفاهم ریاست های حوزه های فرعی دریائی ، انجمن های استفاده کننده گان آب و میر آب باشی کانال ها تقسیمات صورت میگیرد. چون در فصل دوم سال آب از منبع کاهش اعظمی می

نماید و آب مورد نیاز تمام کانال ها را همزمان نمی داشته باشد بناً گزینه نوبت آب طرح و در ساحه طبق تقسیم اوقات تطبیق میگردد تا کشت و زراعت دهاقین از نگاه کمبود منابع آب زراعتی متضرر نگردد.

در مورد کانال های انجیری شده:

تقسیمات آب در کانال های انجیری (که درسربند آن ساختمان های هایدروتخنیکی موجود باشد) مطابق ساحه آبیاری توسط دروازه های کنترولی ، پرچاوه و دیوار آبگیر سربند از منبع (دریا) بدخل کانال ها آب تامین و تنظیم میگردد و بعداً توسط دهنه جات حق آبه (گیت) به ساحات زراعتی از شروع الی ختم کانال توزیع میگردد.

پرو فایل ولایتی کاپیسا د رمورد چشم انداز انکشاف اقتصادی و اجتماعی درین رابطه چنین می نویسد :

در قسمت زراعت: « اگر یک جریب (۲۰۰۰ متر مربع) زمین سویابین نوع زود رس داشته باشیم

که اوسط حاصل فی جریب آن ۱۰۰۰ کیلوگرام میباشد و قیمت فی کیلوگرام سویابین زودرس در بالای مزرعه دهاقین ۵۰ افغانی میباشد. پس یک جریب زمین سویابین در مجموع ۵۰۰۰۰ افغانی برای دهقان عاید دارد و مصارف تمام عملیات زراعتی فی جریب کشت سویابین ۵۰۰۰ افغانی است که از یک جریب زمین ۴۵۰۰۰ افغانی عاید خالص بدست دهقان می آید که این مبلغ یک عاید بسیار خوب برای دهاقین می باشد.» (پرو فایل ولایت کاپیسا- صفحه ۵۶- ۵۷) هم اکنون از مجموع ۴۴ کانال موجوده در کاپیسا ۲۱ کانال آن انجیری و ۲۳ کانال دیگر آن سنتی و عنعنوی است که با در نظر داشت انکشاف اقتصادی و اجتماعی به عنوان زیر ساختار مناسبات حاکم تولیدی در افغانستان اگر درین رابطه عطف توجه صورت گیرد خواهد توانست مدیریت همه جانبه و پایدار منابع آب این ولایت را به حد اعظمی آن مورد استفاده قرار دهد.

د افغانستان اوبیزي زیرمي؛ فرصتونه او گواښونه

لیکوال: امان الله احساس

گټې اخیستنې وړ وگرځوي. د اوبو حیاتي ارزښت ته په کتو دا یوه عاقلانه کړنه او ښه لاسته راوړنه ده خو هغومره هم نده گټور چې اوبه خپل لومړنی حالت ته وگرځوي. له تصفیه شویو اوبو څخه د پاکو اوبو په ځای گټه اخیستنه کیدای شي ناوړه روغتیا یې اغیزې ولري. دا هم باید له یاده ونه باسو چې تروې اوبه یې ارزښته ندي او نه هم داسې دي چې دهیڅ لپاره د گټې اخیستنې وړ ونه اوسي ولې له خوړو اوبو سره د ارزښت له پلوه په هیڅ وجه د پرتلې وړ ندي.

افغانستان په کال کې نېردي پنځه اويا (۷۵) میلیارده متر مکعبه اوبیزي زیرمي لري چې غوره مدیریت یې کولای شي د هیوادوالو په ژوند او اقتصادي وضعیت کې د پام وړ مثبت بدلون راولي، ولې له بده مرغه دا نعمت اوس افغانانو ته د سرخوړي سبب شوي. د افغانستان د اوبو اويا سلنه برخه پرته له گټې اخیستنې گاونډیو هیوادونو پاکستان، ایران او نورو هیوادونو ته بهیږي یواځې پاکستان ته په کال کې نېردي نولس ۱۹ میلیارده متره مکعبه اوبه روانې دي که چیرته دا پیمانه اوبه ورباندې وپلورلې شي یوه ستره مالي پانگه جوړولای شي.

که گاونډیو هیوادونو ته روانې اوبه مهار او د هیواد دننه ورڅخه گټه واخیستلی شي نه یواځې داچې د بهرنیو هیوادونو له وارداتي برښنا به بېغمه شو او کرڼه به مو لا بډایه شي تر څنگ یې دا چاره کولای شي د هیواد په امنیت، اقتصاد او پرمختګ کې ستر مثبت رول ولري لوړه او بیکاری له مینځه یوسي، شغلي بوختیاوې رامینځ ته کړي او د نورو هیوادونو له احتیاج څخه مو وزغوري.

کې د خلکو تر مینځ د اوبو شخړو او بیا په سیمه ایزه کچه زموږ د گاونډیو او په نړیواله کچه د نورو هیوادونو تر مینځ په اوبو روانو شخړو ته پام وکړي، مبالغه به نه وي که ووايو چې دا اوس زموږ په هیواد کې نېردي هره ورځ یو کس د اوبو په سر د لاتجو له کبله د خپل منځي شخړو په پایله کې زیانمن کیږي او ډیر کله ددې سبب کیږي چې خپل ژوند په همدې شخړو کې له لاسه ورکړي.

اوبه هغه مرکب دی چې له هایډروجن او اکسیجن څخه د یوه کیمیاوې تعامل په پایله کې رامینځ ته کیږي. د اوبو پیمانه ثابته ده؛ نه کمیږي او نه هم زیاتیږي بلکې یواځې له یوه حالت څخه بل ته بدلون مومي له گاز په اوبلن حالت او بیا جامده بڼه خپلوي په پیمانه کې یو څاڅکی لیږوالی او ډیروالی هم نه راځي.

د وړاندوینو پر بنسټ د ځمکې پر مخ د ټولو اوبو پیمانه ۱۳۸۶ بیلونه کیلومتره مکعبه ښولې شوې ده، چې له یادې پیماني یواځې دوه اعشاریه پنځه (۲.۵) سلنه خوړی اوبه دي، په یاده سلنه کې یواځې ۰.۳ سلنه مایع یا په اوبلن حالت او پاتې برخه یې کنگال او دمستقیمې گټې اخیستنې وړتیا نلري.

د یادو ویشونو له ډلې پاتې ټولې ۹۷.۵ سلنه مالګینې یا تروې اوبه دي چې په سمندرونو کې پرتې او د انسانانو له پاره د خوړو اوبو په ځای د کارونې وړ ندي.

د هیوادونو تر منځ ډیرې ستونزې او ناندري دخوړو اوبو په سر دي چې د انسانانو د ژوند بقا ورپورې تړلې ده، خوږې اوبه ورځ تر بلې د انسانانو د ناوړه کړنو او گټې اخیستنې په پایله کې په ککړو اوبو بدلیږي کومې چې بیا د ترو اوبو حیثیت خپلوي او د گټې اخیستنې وړتیا له لاسه ورکوي، که څه هم په اوس وخت کې په ځینو پرمختللو هیوادونو کې داسې تکنالوژي رامینځ ته شوي او لا هم د پرمختیا په حال کې ده چې کولای شي ککړې اوبه څو څو ځله تصفیه او د بیا

د ځمکې پر مخ د بشریت له پیدایښته تر دې دمه له اوبو پرته چا ژوند ندی کړی یوماشوم چې له موره پیدا شي که یې مور مړه شي شونې ده چې ماشوم ژوندی پاتې شي خو که چاته اوبه ونه رسیږي دا نو بیا ناشونې ده چې انسان دې تر ډیره ژوند وکړي.

اوبه یو داسې بې بدیل مرکب دی چې اړتیا ورته کمیږي نه بلکې ورځ تر بلې زیاتیږي. دا وخت د نړۍ د وګړو له زیاتیدو سره جوخت اوبو ته ورځ تر بلې اړتیا زیاتیږي. ساینس دومره پرمختګ وکړ چې انسان یې د روبات په بڼه جوړ کړل، مریخ ته یې سپوږمکۍ واستولې، له سپیرو ډېرو څخه یې ښایسته ماڼۍ جوړې کړې خو دا کار یې کله هم ونشو کړلای چې د اوبو لپاره بدیل ومومي، روانه پیړۍ د تکنالوژۍ پیړۍ ده، اوس که د هر شي د نه شتون تشه حس شي خلک یې بدیل موندلو فکر کوي.

ډیرو خلکو به ډیرځله د اوبو تشه حس کړې وي، ډیره کله به یې ورته بدیل په تړاو فکرونه کړې وي خو تر اوسه هیڅوک او یا هم هیڅ هیواد په دې ندی بریالی شوی چې د اوبو لپاره بدیل ومومي.

په روانه پیړۍ کې د نړۍ ګڼ هیوادونه د اوبو له کموالي سره مخ دي او له دې ستونزې په چيغه دي، هره ورځ د نړۍ په ګوډ ګوډ کې ګڼ شمیر خلک اوبو ته د لاسرسي د نلرلو له کبله مړه کیږي، ګڼ شمیر نور بیا پاکو اوبو ته لاسرسي نلري، د ژوند پرمخ وړلو په پار ککړې اوبه کاروي کومې چې د پریمانه ناروغیو او بالاخره د مرګ سبب ګرځي. ډیری هیوادونه او پوهان په دې لټه کې دي چې له یادو ستونزو څخه دخلاصون لاره پیدا کړي ولې اسانه نده چې د خپلې دې ستونزې چاره په اسانۍ سره وکړي، ځکه چې د خوړو اوبو ګراف په نړیواله کچه ورځ تر بلې په ټیټیدو دی، ګڼ خلک او پوهان په دې آند دي چې دریمه نړیواله جګړه به هم د اوبو په سر وي، هغوی چې په دې خبره کې شک کوي په خپلو کلیو او سیمو

په داسې وخت کې چې په نړيوالو مارکيتونو کې د اوبو بيه ورځ تر بلې لوړېدونکې ده افغان حکومت ته په کار ده چې د اوبو يوه داسې فعاله ډيپلوماسي غوره کړي چې گاونډيو هيوادونو ته د بهيدونکو اوبو مخه ونيسي، د اوبو په واسطه خپل گاونډي دې ته اړ کړي چې د افغانستان په کورنيو چارو کې لاس وهنې ونکړي او له افغانستانه دوي ته دبهيدونکو اوبو په بدل کې مالي گټه تر لاسه کړو.

د نړيوالو اصولو له مخې هيڅ هيواد نشي کولای په ټوليزه توگه په بل هيواد اوبه بندې کړي مگر په ځينو مواردو کې، له همدې کبله خو د اوبو د ویش په سر د هيوادونو تر مينځ منطقي او کتبي سند ته اړتيا وي.

افغانستان له ايران پرته له بل هيڅ گاونډي هيواد سره د اوبو د ویش کوم سند ندي لاسليک کړی چې له مخې يادو هيوادونو ته د اوبو ورکړه معينه او پکې ددواړو لوريو گټې خوندي او تعريف شوې وي؛ خو له ايران سره چې دا سند شتون هم لري او د مرحوم موسی شفيق د صدارت په وخت کې د نوموړې د ځانگړو هڅو او فعال دريځ په پايله کې د حکومتونو تر مينځ لاسليک شوی ولې تر اوسه کله هم په بشپړه توگه نده پلې شوي، اوس اوس د کمال خان بند د دريم فاز په بشپړېدو سره ددې تړون پلې کيدلو ته ډيرې هيلې راټوکيدلې دي. تراوسه ايران له ټاکل شوې اندازې څو برابره ډيرې اوبه په هره ثانيه کې تر لاسه کوي ځکه خو ايران کله هم نه غواړې چې دافغانستان په سيندونو په ځانگړې توگه د هلمند په سيند باندې دې بندونه جوړ شي.

له پاکستان سره افغانستان د اوبو د ویش په برخه کې هيڅ سند شتون نلري. له حقوقي پلوه يو ستر علت يې دا هم بلل کيدلای شي که چيرته افغان لوري له پاکستان سره د اوبو د ویش په سر کوم تړون لاسليک کوي دا به د ډيورنډ د کرغړينې کرښې د رسميت پيژندلو په مانا وي کوم څه چې افغانان يې کله هم نه غواړي، خو د ځينو له آنده په اوس وخت کې چې له يو طرفه د نړۍ نفوس

ورځ تر بلې مخ په زياتيدو دی له بلې خوا خوږې اوبه په کميدو دي پکار ده چې افغانستان ياد هيواد او نورو گاونډيو ته د بې حساب بهيدونکيو اوبو مخنيوی وکړي.

افغانستان چې يو کرنيز هيواد ده تر اويا سلنه ډير وگړي يې په دې برخه کې په کار بوخت دي دخوږو اوبو پريمانه زيرمو ته اړتيا لري. د کرنې وزارت د مالوماتو پر بنسټ په افغانستان کې نيږدې اته ميليونه هکتاره ځمکه د کرنې وړ ده چې په اوس وخت کې يواځې نيمه برخه يې په سستي او غير معياري توگه کرله کيږي هغه څه چې د کرنيزو توليداتو کچه يې ډيره ټيټه کړې او يوازي څلوېښت سلنه کرنيزې توکې ورڅخه تر لاسه کوو. په نړيواله کچه د خوږو اوبو له اتيا تر پنځه اتيا سلنه په همدې برخه يعنې کرنه کې لگيږي افغانستان چې دکرنيزو هيوادونو په کتار کې راځي او د گڼو خلکو د ژوند تکيه او عايداتې زيرمه زراعت بلل کيږي اړينه ده چې تر نورو زياتې اوبيزې زيرمې ولري ځکه کرنه يې اوبو نا ممکنه چاره ده، لکه څنگه چې د انسانانو د ژوند بقا له اوبو سره تړلې په همدې ډول د نباتاتو هم.

د اوبو ویش په نړيواله کچه يو شان نده په همدې توگه يې مصرف هم له يو هيواده تر بله توپير لري د نړۍ پرمختللی هيوادونه نسبت د هغو هيوادونو وگړو ته چې د پرمختگ په حال کې دي زياتې اوبه مصرفوي د بيلگې په توگه په اروپايي هيوادونه کې په منځنۍ توگه هره ورځ يو کس د ژوند په ټولو برخو کې تر پنځه سوه ليتره ډيرې اوبه مصرفوي دا په داسې حال کې ده چې د افغانستان په څير هيوادونو کې ياد مصرف په ورځ کې شاوخوا سل ليتره ده.

که څه هم د نړۍ اوسنی پرمختگ تر ډيره کچه د اوبو له برکته دی خو له بده مرغه افغانان تر اوسه په دې راز ندي پوهيدلي. دنړيوالو د پرمختگ هرې برخې ته که څير شو پکې د اوبو ونډه څرگنده ده، که صنعت وي او يا هم روغتيا دهېڅ يوې برخې پرمختگ له اوبو پرته شونی ندي. دنړۍ هغه هيوادونه چې د اوبو مصرف يې ډير دی د هغوي د ژوند کچه تر هغو چې د اوبو

مصرف يې لير ده څو برابره لوړه دي.

په پرمختلليو هيوادونو کې ډير کم شمېر خلک په کرنه بوخت دي خو له دې درکه يې توليدات تر مخ پروډې هيوادونو څو برابره لوړ دي د امريکا د متحده ايالتو د ټولو وگړو له ډلې يواځې پنځه سلنه وگړي په کرنه لگيا دي ولې کرنيز توليدات يې د نړۍ ستره برخه جوړوي، په داسې حال کې چې د افغانستان تر اتيا سلنه ډير وگړي په دې برخه کې بوخت دي خو لا هم د هيواد تر پنځوس سلنه لوړه برخه کرنيزي توکې له نورو هيوادونو څخه وارديږي.

ځکه خو وايو چې موږ افغانان د سيند په غاړه پراته يو خو نيږدې ده چې ساه مو له تندې وڅيژي، تر بل هر هيواد په کرونده کې ډيرې اوبو مصرفوو خو تر ټولو لير حاصلات تر لاسه کوو، کرنه مو اوس هم د اتلسمې پيړۍ په سستي وسايلو چليږي هغه کار چې په يوه نفر تر سره کيدلای شي د يوې کورنۍ دولس غړي پرې لگيا وي. په پرمختلليو هيوادونو کې دوه کسه کرونده پالي پنځوسو کسانو ته خوراکي مواد برابروي خو په افغانستان کې تکړه هغه څوک ده چې يواځې ځان له خپل پتي چلوي.

که چيرته ا خپله خوښه ولوبوي، هغه وخت به دگاونډيو د پرمختگ کلی زموږ په لاس کې وي، زموږ هره غوښتنه به مني، نه يواځې ددوئ له احتياجه به خلاص ی افغانان د خپلو اوبو چې روانه طلا يې هم بللای شو سم مديريت وکړي او په دې برخه کې فعاله ډيپلوماسي غوره کړي کولای شي ټول گاونډي هيوادونه په وو بلکې دوئ به موږ ته اړ وي.

د اوبو د غوره مديريت په موخه د خلکو د مرستې او ملاتړ ترڅنگ په دولتي کچه پياوړې ارادې او کار ته هم اړتيا ده؛ کوم څه چې په ورستيو کلونو کې تر سترگو کيږي.

د هغې ورځې په هيله چې له هيواده مو يو څاڅکی اوبه هم بل هيواد ته بې حسابه لاړې نشي.

د اوبو په دیپلماسۍ کې د ښځو ونډه

استاد وکټ الله "آر روبي"

جلاوالی رامنځته کړو، له بل اړخه ضرور ده چې د ښځو ظرفیت لوړونې برخې ته ځانگړی پام وشي په ځانگړې توگه د سولې

تأمین، د اوبو منابعو مدیریت او د اوبو دیپلماسۍ او منازعاتو حل په برخه کې د ښځو ظرفیت جوړونې ته جدي پام وشي.

که چیرې مونږ په بیلابیلو سیندیزو حوزو کې د پولو دننه او بهر د ښځو شبکې رامنځته کړو، دا چاره به له یوې خوا په اړوند سیندیزې حوزې کې منازعات راکم شي او له بل لوري به د ښځو ونډه یقیني شي. د پورتني شبکې یوه نمونه د نیل سیند اړوند هېوادونو په کچه د ښځو شبکې رامنځته کول دي چې د Global water partnership نهاد له لوري جوړه شوې او له ۲۰۱۷ کال راهیسې فعالیت کوي. د دې شبکې رامنځته کېدا موخه داده چې د نیل سیند غاړو هېوادونو ترمنځ اوبو اړوند تصمیم نیونکو ښځو ترمنځ د عمل ټولنه رامنځته شي، له بل لوري د اوبو مذاکراتو، اوبو حقوقو، اوبو منازعاتو حل او بیلابیلو برخو کې د دې شبکې غړو ظرفیت لوړونه وشي. سربېره پر دې بله موخه یې داده چې ښځې وکولای شي د نیل سیند اوبو منابعو مدیریت په برخه کې خپل غږ پورته کړي او په پای کې د پوله تیریدونکو ټولنو په چوکاټ کې د ښځو ترمنځ اړیکې رامنځته او پراخې شي. دا چاره به له دې سره مرسته وکړي چې د پوله تیریدونکو(فرامريزي) اوبو منابعو مدیریت په برخه کې اندېښنې او ستونزې راکمي شي.

۱. د ملگرو ملتونو امنیت شورا، ۸۳۸۲ غونډه

- J. Krause, at al. 2018. Women's participation in peace negotiation and the durability of peace.
- Naho mirumachi, (2015). Tran's boundary water politics in the developing world, Rutledge, London and New York, p.123.
- Jerome De prisoll and Aeron Wolf, (2009). Managing and transforming water conflict, Cambridge university press, p.432.

شته خالوو زېږنده دی. د مثال په توگه کچیري د ښځو پر وړاندې تبعیضي چلند رامنځته کیري، داسې میکانیزم او حل لار شتون نه لري او یا ورته د ښځو لاسرسی ستونزمن وي چې له مخې یې وکولای شي اړوند مرجع ته شکایت وکړي او یا که شکایت کوي، خبره یې پر میز نه کښیني او د هغه شخص پر ضد گام نه پورته کیري چې د ښځو پر وړاندې تبعیض کوي. سرغړونکی کولای شي په آسانی د قانون څخه تېښته وکړي او د خپلې کړنې توجیهاتو په لټه کې وي.

همداراز که چیرې د جنسیت پر اساس د ډیټا او معلوماتو جلاوالی(بېلوالی) رامنځته نه شي، دا چاره په خپله د دې سبب کیري چې د ښځو گډون محدود شي، ځکه هر ډول معلومات، آمار او ارقام باید په یوه ځانگړې برخه لکه سواد، عاید او ... برخو کې د جنسیت پر اساس په دوه برخو نارینه او ښځینه ووېشل شي. دا چاره د دې سبب کیري چې د ښځو له لوري معلوماتو ته لاسرسی یقیني شي او په پای کې به برابره توگه د نارو سره سم علم او پوهه ترلاسه کړي چې په پایله کې به ښځې ځواکمني کړي ترڅو د نویو او معاصرو معلوماتو او ارقامو پرمټ د نارینو سره په بیلابیلو برخو کې رقابت وکړي.

د دې لپاره چې په بیلابیلو پروسو په ځانگړې توگه اوبو حکومتولۍ او اوبو دیپلماسۍ کې د ښځو ونډه یقیني او معناده شي، اړینه ده چې د ټولنې په حقوقي او ساختاري چوکاټ کې شته خالوو رفع شي، د زده کړو په برخه کې ریفرم (اصلاحات) رامنځته شي هغه که د ابتدایه، منځنۍ او یا لوړه کچه وي. په بل عبارت د ښځو گډون یقیني کولو په موخه اړینه ده چې هم د معارف او هم د لوړو زده کړو په کچه اصلاحات رامنځته شي، ښځې تشویق شي چې په هره برخه کې زده کړې وکړي او هغه څښونه لیرې شي له مخې یې دوی و ځانگړې رشتې او یا برخې کې له زده کړو کولو څخه محرومېږي. همداراز اړتیا ده چې د نارو قهرمانۍ اصطلاح په برخه کې تغییر راشي، ځکه چې د جندر مساواتو موضوع یوازې په ښځو پورې اړه نه لري.

په ورته وخت کې مهمه ده چې د کارځای پالیسي د جندر پر مساواتو ولاړه وي او هڅه وشي چې هر ډول تبعیض او ناروا چلند په ځانگړې توگه د جنسیت پر اساس، له منځه ولاړ شي.

سربېره پر دې باید ووايو چې اړتیا ده، په دې برخه کې لا ډیر تحقیقات او څېړنې ترسره شي تر څو هغه موانع، ځنډونه او ستونزې چې د اوبو حکومتولۍ او په ټوله کې د ښځو معناده ونډې پر وړاندې پرې دي وپېژندل شي او د له منځه وړلو لپاره یې حل لارې رامنځته شي. په ورته وخت کې مونږ اړتیا لرو چې د جنسیت پر اساس د معلوماتو

ښځې د اوبو په دیپلماسۍ کې مهمه ونډه لري لیکن د دوی گډون تل له ځینو ځنډونو او موانعو سره مخ وي. د ښځو گډون؛ که د سولې په پروسه کې یاد منازعاتو مخنیوي او حل په برخه کې، لیکن د سولې تأمین او تلپاته کېدو په پار د دوی گډون خورا اړین دی.

په نړیواله کچه د ښځو گډون په موخه ډېرې استراتېژۍ او اسناد شتون لري چې د دوی گډون و بیلابیلو پروسو کې یقیني کړي. یوه څېړنه ښیي چې د ۱۹۹۹ او ۲۰۰۷ کلونو ترمنځ ښځو د سولې منځگړیتوب کې ۲ سلنه د شاهدانو په توگه ۵ سلنه او ۸ سلنه د مذاکره کوونکو په توگه گډون کړی دی. کچیري خبره د پوله تیریدونکو اوبو منازعاتو کې مطرح کیري بیا نو د ښځو گډون دوه چنده ستونزو او موانعو سره مخ کیري دا ځکه چې دواړه پروسې هم د سولې را منځ ته کېدل او هم د اوبو حکومتولۍ هغه برخې دي چې نارینه پکې تسلط لري، په بل عبارت نرواکي پکې مسلطه ده. څیړنې ښیي په هغو سوله جوړونې پروسو کې چې ښځې دخپلې وي ۳۵ سلنه ډېرې تلپاتې وي او سوچه د نارو دخالت پرتله ۱۵ کاله ډیر دوام کوي او په تیرو ۱۵ کلونو کې هغو پروسو ډیر دوام کړی او تلپایه دي چې ښځې پکې دخپلې دي.

کچېرې ښځې د اوبو منازعاتو حل او فصل په موخه په بیلابیلو میکانیزمونو کې گډون ولري دا چاره به مرسته وکړي چې د اوبو منازعې په جامع او تلپاتې توگه حل شي همدا راز د ښځو گډون به د دې سبب شي چې د اقلیتي گروپونو اشتراک یقیني شي. سربېره پر دې که چیرې ښځې د فرامريزي(پوله تیریدونکو) اوبو منازعاتو برخه کې معناده ونډه ولري پایله به یې داوي چې اړوند سیندیزو حوزو ستونزې په جامع او هراړخیزه توگه حل شي او یو عادلانه او منصفانه حل لاره به راوځي.

اوس پوښتنه دا ده چې د پوله تیریدونکو(فرامريزي) اوبو اړوند شخړو حل او په لویه کچه د اوبو دیپلماسۍ کې د گډون په پار د ښځو پر وړاندې کومې ستونزې او ننگونې شتون لري؟

ځینې ستونزې په کلتور عقایدو او نورمونو کې رېښه لري چې له مخې یې د ښځو گډون ته اجازه نه ورکول کیري چې د سولې او اوبو حکومتولۍ تصمیم نیونې برخو کې گډون ولري.

همدا راز د ښځو پر وړاندې تبعیض هم یو له ځنډونو دی چې د دوی گډون پر وړاندې شتون لري. په دې اساس ښځې معمولاً نه تشویق کیري چې په ځینو ځانگړو برخو لکه انجنیرۍ، ساینس، ریاضي، اوبو او داسې نورو برخو کې زده کړې وکړي. بل مهم ځنډ چې د ښځو ونډې پر وړاندې شتون لري په ساختاري او حقوقي نهادونو کې د

دوران آب در طبیعت

رقیه مهرزاد

بوده که حاوی مواد کیمیای زهری گازات سمی و غیره می باشند که با تأسف در حال حاضر در بسیاری از نقاط کشور رو به افزایش بوده و مشکلات زیست محیطی را بوجود خواهد آورد.

فاضلاب زراعتی: استفاده از انواع حشره کش ها آفت کش ها، علف کش ها، مصرف کود کیمیای و حیوانی در مزارع همراه با آبیاری ساحتات متذکره به مرور زمان باعث آلودگی منابع آب های سطحی و زیر زمینی گردیده و محیط زیست را به خطر جدی مواجه می سازد.

آلودگی آب ممکن است باعث ایجاد تغیر در شرایط فیزیکی، کیمیای و بیولوژیکی آب گردیده و باعث اضافه شدن ناخالصی ها در آن گردد این ناخالصی ها می توانند به اشکال ذیل بوجود آیند.

مواد معلق: مانند باکتری ها، گل ولای، روغن ف مواد کوچک کلوییدی و غیره
گاز ها: مانند کاربن دای اکساید، هایدروجن سلفاید، نایتروجن، میتان و غیره.

نمک های محلول: معمولاً نمک های محلول در آب به صورت کیتون ها مانند (کلسیم، منگیزیم، آهن، سودیم، منگیز و غیره) و انیون ها مانند (کاربونیت ها بای کاربونیت ها، هایدرواکساید ها ف سلفات ها ف کلور ها، نایترایت ها، فاسفات ها و غیره) بوده که قادر اند به صحت و سلامتی و بهزیستی افراد جوامع شهر نشین، صنعتی زراعتی و محیط زیست حیوانی، ماهی ها و غیره صدمه وارد نمایند.

مواد کیمیای و ناخالصی های موجود در آب
مواد معدنی: موجودیت عناصر ناچیز در آب عبارت از عناصری است که به مقدار قسمت در میلیون (PART PERMILLION (PPM) یا کمتر در نمونه آب وجود داشته باشند بعضی از این عناصر به مقدار کم مانند کلسیم، منگیزیم، سودیم، فاسفورس، مس، جست و غیره برای بدن ضروری بوده اما بعضی آن ها مانند ارسنیک، کادمیوم، سیماب، سرب، سیانید نایتريت و نایترايت سمی بوده برای انسان مضر است.

عناصری که برای ادامه حیات انسان، حیوان و نبات ضروری اند نباید مقدار مصرف روزانه ای آنها از حد معین تجاوز کند زیرا مقدار هر یک از این عناصر زمانی که از حد معین تجاوز کنند سمی می شوند و ممکن است باعث بروز انواع بیماری ها و عوارض خطرناک گردند. بطور مثال مقدار فلورین موجود در آب باید بین ۰٫۷/۱ میلی گرام فی لیتر نظر به درجه حرارت (در مناطق سرد سیر غلظت آن ۰٫۷/۲ میلی گرام فی لیتر و در مناطق گرم سیر غلظت آن ۰٫۷/۲ میلی گرام فی لیتر) باشد اگر مقدار آن از ۰٫۷ میلی گرام در یک لیتر آب کمتر شود، باعث پوسیدگی دندان ها و اگر از حد مجاز زیاد شود، باعث بیماری فلوروزیس (fluorosis) یعنی خط افتادن روی دندان ها و یا باعث آسیب های استخوان می شود.

زیان آور نباشد.

منابع آب: منابع تامین کننده ای آب را می توان به منابع آب های سطحی و زیر زمینی که دارای خصوصیات ذیل اند تقسیم کرد.

الف - خصوصیات آب های سطحی

- زلال نیستند.
- PH آنها حدود ۷ تا ۸ است.
- حاوی مواد پاک کننده، نفت، روغن، مواد عضوی و فلزات سنگین است.
- معمولاً آلوده به میکروارگانیزم ها اند.
- مقدار آمونیاک، نایترايت این آب ها ممکن است، زیاد باشد.

ب- خصوصیات آب های زیرزمینی

- مواد معلق در آن ها بسیار کم است.
- ممکن است دارای ذرات ریگ باشند.
- معمولاً مواد عضوی بسیار کم دارند.

این آب ها حاوی آهن محلول و گاهی منگیزیم محلول هستند. به همین دلیل وقتی آب های مذکور در معرض اتمسفر قرار می گیرند. در اثر اکساید شدن ف ذرات زرد-قهوه ای در آن جا ظاهر می شود.

- کاربن دای اکساید ممکن است در این آب ها زیاد باشد و علاوه بر آن PH آنها معمولاً ۶٫۹ تا ۷٫۹ می باشد.
- آب چاه های خیلی عمیق عاری از میکروب ها و دیگر میکروارگانیزم ها می باشند.
- معمولاً این آب ها دارای املاح زیاد می باشند که بیشترین جز آن کلسیم بای کاربونیت است.
- این آب ها معمولاً سخت هستند، که بیشتر سختی آنها موقتی می باشد.

منابع آلودگی آب: زندگی روزمره در اجتماعات بشری همراه با تولید فاضلاب هایی است که از منازل بیمارستان ها، کلنیک ها، اماکن عمومی و غیره سرچشمه گرفته و به نحوی باید از محیط زندگی خارج و دفع گردند. در بسیاری از اجتماعات شهری و دهاتی کشور ما، دفع فاضلاب ها از طریق چاه های جذبی به داخل زمین صورت می گیرد که این مساله آلودگی آب های زیرزمینی را به همراه دارد. زیرا در قسمت های مختلف کشور عزیز ما به دلیل بالا بودن سطح آب های زیر زمینی نفوذ ناپذیری طبقات و زیرزمینی و یا در دسترس بودن منابع آب های سطحی مانند دریا ها، رودخانه ها و غیره، فاضلاب های شهری به داخل این منابع تخلیه گردیده و زمینه ای آلوده ساختن آب هاس سطحی را مهیا می سازد.

فاضلاب صنعتی: بطور عموم از فابریکات کوچک تولیدی تا صنایع بزرگ ذوب فلزات، صنایع داروسازی صنایع نساجی و غیره همه تولید کننده ای فاضلاب های صنعتی

آب اقیانوس ها، ابحار، دریا ها و غیره در اثر تابش خورشید بخار شده و به اتمسفر صعود می نماید که بعد از تراکم به صورت ریزش برف، باران و زاله مستقیماً و یا از طریق زمین به اقیانوس ها، ابحار، دریاها و غیره بازگشت می کند. این چرخش را دوران آب در طبیعت می نامند، که شامل سه بخش اصلی ذیل است.

تبخیر آب: سالانه حجمی از آب، معادل قشری به ضخامت یک متر و به وسعت تمام سطح زمین به وسیله تبخیر و تعریق از سطح اقیانوس ها و سایر منابع آب های سطحی تبخیر و به اتمسفر وارد می شود.

بخار آب موجود در اتمسفر در ارتفاعات کم، باعث تشکیل مه و در ارتفاعات زیاد ابرها را بوجود می آورند.

تراکم بخار آب: صعود هوای غیر مشبوع از بخارات آب در مجاورت سطح زمین به علت کم شدن فشار در طبقات بالا معمولاً باعث سرد شدن و آمادگی ابرها برای ریزش می شوند.

ریزش: به صورت برف، باران، زاله و غیره به زمین باز می گردد. تقریباً ۶۰٪ بارندگی های که به سطح مناطق خشکه می بارند، در اثر تبخیر و تعرق به جو باز می گردد و از ۴۰٪ آب ناخالص باقی مانده، حدود ۳۰٪ توسط آبگیر ها، دریاها، رودخانه ها، ابحار و اقیانوس ها در سطح زمین جمع آوری می شوند. و حدود ۱۰٪ دیگر آن با نفوذ تدریجی در خاک ذخیره های آب های زیرزمینی را تشکیل می دهند.

بهداشت آب: آب یکی از فراوان ترین ترکیباتی است که در طبیعت پیدا می شود و تقریباً ۳/۴ ام حصه سطح زمین را دربر می گیرد و سر آغاز زندگی موجودات زنده وابسته به آن است. میزان آب مصرفی در اجتماعات مختلف متفاوت بوده و با درجه تمدن و ارتقا سطح بهداشت و نظافت آنها ارتباط مستقیم دارد. آب در طبیعت به طور خالص (H2O) وجود ندارد و دارای ناخالصی های گوناگون می باشد.

آنچه از لحاظ بهداشت، پاکي و سلامتی آب اهمیت فراوان دارد این است که در ابتدا آبی که از اتمسفر به زمین فرو می ریزد، فاقد آلودگی بوده اما در موقع فرود آمدن از آسمان در اثر جذب گرد و خاک و گازهای موجود در هوا و یا در اثر تماس با مواد آلوده کننده و جذب آلودگی های سطح زمین، این آب ها خالص بودن نسبی خود را از دست داده و آلوده می شوند. به این اساس آبی را می توان آلوده گفت که ترکیب یا شرایط آن طوری تغییر یافته باشد که کمتر و یا به هیچ وجه قابلیت استفاده معین را نداشته باشد. اما آب آشامیدنی به آبی گفته می شود که دارای شرایط ذیل باشد.

- صاف و زلال باشد.
- آلوده به عوامل بیماری زا و مزاحم نباشد.
- عاری از مواد مسموم کننده باشد.
- مواد عضوی و معدنی آن برای مصرف کننده

د

اوبو په وسيله د چاپيريال د طبيعي سرچينو ساتنه

انجنير همت الله امين زى

ابتدایي موادو د استفادې لپاره ورگرځیدلې ده، چې اوس په همدې دلیل د هغوی د ژوند طریقه ستونزمنه او ډېره وروسته پاتې ده او په پخواني ډول پر مخ ځي. نو له شک پرته د دا ډول ژوندانه دوام، د طبیعي سرچینو د لمنځه تلو او د هوا د ککړتیا لامل گرځیدلی دی.

څرنگه چې زموږ د هیواد خلک د نورو هیوادونو په څیر له غوره امکاناتو او بدیل موادو څخه برخمن نه دي او د علمي او فرهنګي فقر او د لازمي ټکنالوژۍ د نه درلودو له امله، تاوان هم نشي جبرانولی.

په افغانستان کې هم د نورې نړۍ په شان د ژوندانه اپیريال تخریب، له دوو طبیعي لاملونو نه رامنځته کیږي.

د افغانستان غرنی هیواد د نړۍ په وچې او گرمه برخه او د نیمه دښتې او وچې پورې تړلې سیمه کې موقعیت لري، چې د هغه د کلني باران اوسطه اندازه د نړۍ د کلني باران له اوسطې اندازې نه کمه ده. د باران د لږوالي سربیره، د هغه زماني او مکاني توزیع هم نامناسبه ده، ان د هیواد ډېرې

انتقال څخه ساتي. یا د کلیوالو خلکو ستونزو ته د نه رسیدو له امله، بزگران او مالداران ښارونو ته کډه کیږي، چې د ښاري ژوند پراخیدو او د نفوس ډېروالي سره، لګښت ډېرېږي او په پای کې چاپیریال د ډول ډول ککړتیاوو لکه د هوا، اوبو او غږ ککړتیاوو سره مخ کیږي. چې پایله یې د کرنیزو تولیداتو کمښت، فقر، بیکاري، ناروغي او د طبیعي سرچینو له منځه تلل دي.

د چاپیریال ککړتیا او د طبیعي سرچینو تخریبوونکي مهم عوامل

د افغانستان مظلوم خلک یوازې د ژوندي پاتې کیدو لپاره کوښښ کوي، دوی لا تر اوسه دا فرصت نه دی پیدا کړی، چې پر ژوند کولو باندې فکر وکړي، د ژوند کولو د څرنگوالي طریقه زده کول خو پر ځای بریږده.

همدا لاملونه د دې سبب شوي دي، چې زموږ خلک د ژوندي پاتې کیدو لپاره د ژوند په هره برخه کې د ډول ډول ستونزمنو کارونو سره مخ دي.

پر دغه بنسټ، د خلکو ټوله پاملرنه د ژوندي پاتې کیدو په لور او له طبیعي سرچینو څخه د ډېرو

په افغانستان کې د چاپیریال وضعیت د نورو هیوادونو په څېر ډېر وروسته پاتې او د خپګان وړ دی. د بیلابیلو دلایلو پر بنسټ زموږ د هیواد خلکو دغه موضوع ډېره کلکه نه ده نیولې او ان دا چې ډیر خلک ورسره بلد هم نه دي، چې دغو ټولو د چرې په څېر، هم د هیواد چاپیریال تخریب کړی او هم یې په هیواد کې د ژوند چاپیریال ته نور ویجاړوونکي لاملونه (جګړې او نه پرمختګ) ورپرېښي دي. له بلې خوا داسې ستونزې را منځته شوې دي، چې له پورتنیو ستونزو هم سختې دي او بدې اغیزې یې د اوسني مظلوم او بې گناه نسل او ان د راتلونکي نسل پر وړاندې ستر گواښ دی.

هغه هیوادونه چې د پرمختګ په حال کې دي، په هغو کې د چاپیریال زیاتره ستونزې له ټولنیز چاپیریال څخه را پیدا کیږي. د بېلګې په توګه، د سون موادو ته د اړتیا په صورت کې، په افغانستان کې د ځنگلونو ونې او د څرخایونو بوټي غوڅوي. په داسې حال کې چې دغه ځنگلونه او بوټي، موږ د خاورې ښویېدو او د ریګي غونډیو له

باراني برخې هم د اوړي په فصل کې اوبو لگولو ته اړتيا لري. د هيواد په جنوبي او جنوب لوديځو او لوديځو برخو کې لويه برخه او يوه کمه برخه په شمالي سمت کې، وچې او بې اوبو دي. په ډېری ځايونو کې اوبه شته خو تروې دي، په لوديځ او شمال کې داسې ځايونه شتون لري، چې نه سطحي اوبه لري او نه د ځمکې لاندې اوبه پکې تر لاسه کيدی شي. چې د بکواه دښته، د ريگستان دښته، د مارکو دښته او نورې دښتې يې يادولی شو.

څرنگه چې زموږ هيواد يو وروسته پاتې هيواد دی او د هغه ټوليز جوړښت او اقتصادي بنسټ پر کرهڼې او مالدارۍ ولاړ دی او د خلکو د ژوند ډول يې هم پخوانی دی، نو د هغو د طبيعي سرچينو ډول هم په لومړنيو يا سنتي طريقو پورې تړلی دی، تر ټولو مهمه دا ده چې د دغه هيواد ډېری خلک بې سواده پاتې شوي دي. د بېلگې په توگه زموږ خلک له کومې پوښتنې پرته، په مستقيم ډول له ځنگلونو، اوبو، خاورې او نورو طبيعي سرچينو څخه د خپل ژوند جوړولو، خوراک او نورو اړتياوو د پوره کولو لپاره، يو ابتدایي ژوند کوي. پرته له دې چې د تاوان جبرانولو او په خپلو فعاليتونو کې د خلاوو ډکولو په فکر کې شي، ان هغه تاوانونه يې نه پيژني او نه يې له تراخو عواقبو خبر شوي دي، که خبر هم وي، دومره ورته مهم نه دي، که ورته مهم هم وي، نو هيڅ يې پر وس نه دي پوره.

په نورو هيوادونو کې دولت د مساوي پراختيا په تطبيق او د ځانگړو قوانينو په عملي کولو سره د ټولنې په ټولو امورو کې دخالت کوي او د خلکو لخوا د هر ډول خپلسري کار مخه نيسي.

د ځنگلونو وضعیت

له زيانوونکو لارو څخه يوه لاره ده، چې افغانان پکې خپل چاپيريال ته مستقيماً ضرر رسوي. هغه د هيواد ځنگلونو په اړه ده، چې په لاندې ډول خلاصه کيږي:

د تعميراتي موادو د برابرولو په منظور د ځنگلونو له منځه وړل د ونو غوڅول او يا د نښترو (چارتراشو) قاچاق او خرڅول.

د دولتي ادارو، خصوصي مؤسساتو او کورونو د سون موادو د اړتيا پوره کولو لپاره د ځنگلونو د ونو غوڅول.

د خدماتي مرکزونو لکه د نانوايي، هوتلونو، حمامونو او سکرو جوړولو، د سون موادو د چمتو کولو لپاره په منظور د ځنگلونو د ونو غوڅول.

د کرنيزو ځمکو او کورونو جوړولو يا د کليو رامنځته کولو لپاره د ځنگلونو د ونو غوڅول.

د گټې او سکرو جوړولو په هدف، د خودغرضو خلکو لخوا د هغو پاتې شونو ځنگلونو قصدي سوځول، چې چارتراش ترې نه جوړيږي.

په ځنگلونو کې د څارويو او مالونو څرېدل، په ځانگړي ډول (وزه) چې ضرر ناک څاروی دی، د پاڼو او ښاخونو آن تر دې چې د نودو او پوتکي په خوړلو سره د ونو د وچېدو لامل کيږي.

چاپيريال ته د انساني فعاليتونو زيانونه

ځينې هغه زيانونه چې له انساني فعاليتونو څخه د ژوند چاپيريال ته رسيږي، ذکر شول. خو د انساني فعاليتونو ډېر مهم زيانونه عبارت دي له: د حاصلاتو له راټولولو وروسته د پاتې شونو وښو سوځول، په خاورو کې د باکټرياوو او د ژونديو موجوداتو د وژل کيدو باعث گرځي، په داسې حال کې، چې د هغو شتون په خاورو کې گټور او د ښه حاصل لپاره اغيزمن دی.

د ځمکې کموالي، د ژوند د بديلو طريقو او نورو امکاناتو د نشتوالي له امله، ځمکې ته استراحت نه ورکول يا د ځمکې بوره نه پريښودل دي، چې ځمکه کمزورې کوي او د حاصل ورکولو توان يې له منځه ځي.

د غيرکرنيزو اهدافو، د خښتو بټيو، کورونو، ښارگوټو او صنعتي پارکونو لپاره، ان که د دولت لخوا هم وي، له کرنيزو ځمکو څخه په خپل سر گټه اخيستل، چې دا کارونه بيا وروسته د ککړتيا او وړانۍ لامل گرځي.

د افغانستان خلک پرته له دې چې پخپله وغواړي يا اراده ولري او يا تصميم ونيسي، چې د خپل ژوند چاپيريال تخریب کړي، يوازې د ژوندي پاتې کيدو لپاره هڅې کوي او په همغه ابتدایي ډول ژوند کول يې زموږ د هيواد د وروسته پاتې کيدو لامل شوی دی، يعنې حالات او شرايط چې د ټولنې فضا يې ټوله رانيولی ده، د خلکو په ژوند او چاپيريال او د انسانانو پر شاوخوا يې خپلې اغيزې اچولې دي. که دغه حالات او شرايط

مثبت وي يا منفي، نو اغيزې به يې هم همغسې وي.

د څړ ځايونو وضعیت

په افغانستان کې د څړ ځايونو په برخه کې وضعیت ډېر د انديښنې وړ دی، ځکه چې د هيواد د مساحت ډېره برخه داسې لوړو غرونو نيولې، چې يا د تېرېدو دي يا تر يخ او واورو لاندې پټ دي او بله برخه يې هم دښتې دي، چې وچې، سوځوونکې او يوازې د آسمان په اوبو باندې څړويېدلی شي او کمه برخه پاتې کيږي، چې هغه د بابا غرونو شمالي او جنوبي لمنې دي، چې د خاورې لرلودونکې دي او پکې د وښو شنه کيدو يا زرغونيدو امکان شته دی.

پوهاند تڼيوال او حميدالله امين د (د افغانستان اقتصادي جغرافيه) کتاب کې د هيواد د څړ ځايونو ټول مساحت يې د ۷،۵۴ ميليون هکتاره په اندازه اټکل کړی دی. امکان لري هغه هم د وچکالۍ او قحطۍ د کلونو په اوږدو کې بدلون ومومي او په اندازه کې نور هم کمښت راشي.

په رښتيا سره همدا په څړ ځايونو کې شته بوتې دي، چې په ژمي او باراني موسمونو کې، د واورې او باران اوبه جذبوي او د ځمکې ژورو ځايونو ته د هغو په انتقال کې د ذخيره کيدو لامل کيږي او هم د خپلو ريښو او پاڼو په واسطه، پر ريښو باندې نښتې خاورې ساتي، چې د سيلاوونو د راوتلو او د اوبو د طغيان مخه نيسي.

د خطرناکو سيلابونو راوتلل، چې د تيرو څو کلونو په موده کې يې تر نن ورځې پورې د بيلابيلو سيمو خلکو ته ډېر زيانونه اړولي دي، له دې موضوع څخه جوتيږي، چې په لوړو ځايونو کې د نباتاتو، ونو او نورو کوچنيو بوټو پوښښ په بشپړ ډول له منځه ځي او د خټو او خاورو لوی بهير د دښتو او ټيټيو ځايونو پر لور خوځيږي، چې د کليو، کرهڼو، او نورو ځمکو او په ټوليز ډول د ټول مدنيت او ژوندانه د له منځه تلو لامل گرځي.

جلسه هماهنگی در مورد پلان های آینده و تطبیق پروژه های مدیریت آب با مسئولین بانک انکشاف آسیایی برگزار شد

محترم انجنیر خان محمد تکل رئیس عمومی اداره ملی تنظیم امور آب در یک جلسه آنلاین در حالیکه انجنیر سید مقیم سادات رئیس دفتر مرکزی مدیریت برنامه ها نیز اشتراک داشتند با مسئولین بانک انکشاف آسیایی در مورد تطبیق پروژه های انکشافی مدیریت آب در کشور و پلان های انکشافی این بانک از سال ۲۰۲۱ الی ۲۰۲۴ به صورت همه جانبه بحث و تبادل نظر نمودند.

در این نشست که ادارات مختلف (اداره ملی تنظیم امور آب، وزارت صحت عامه، وزارت زراعت، وزارت انکشاف دهات، وزارت ترانسپورت، اداره خط آهن...) اشتراک داشتند، در مورد پلان های کاری ADB از سال ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۴ به صورت همه جانبه بحث و تبادل نظر صورت گرفت.

مقام رهبری اداره ملی تنظیم امور آب از مسئولین بانک انکشاف آسیایی در قسمت تقویت منابع آبهای زیرزمینی، پایپ لاین آبرسانی پنجشیر-کابل و تطبیق یک تعداد پروژه های دیگر همکاری آنها را خواستار شدند. که این خواست اداره ملی تنظیم امور آب با در نظر داشت بعضی شرایط از سوی مسئولین بانک انکشاف آسیایی پذیرفته شده و در این بخش از انجام همکاری اطمینان داده شد.

در این نشست یکی از مباحث مهم این بود که بانک

قابل یادآوری است که تا کنون بانک انکشاف آسیایی (ADB) حدود ۷۰۰ میلیون دالر آمریکایی را با اداره ملی تنظیم امور آب کمک نموده و از همکاری های بیشتر در آینده نیز به این اداره اطمینان داده است. رهبری اداره ملی تنظیم امور آب از همکاری های همه جانبه و دوامدار بانک انکشاف آسیایی صمیمانه اظهار تشکر نموده و آرزومند همکاری های بیشتر در بخش پروژه های انکشافی مدیریت آب می باشند.

انکشاف آسیایی و وزارت مالیه گفتند: "هر اداره که امورات و کارهای خویش را به کیفیت خوب و وقت آن به انجام رسانده است بودجه همکاری آینده نیز به آن اداره داده می شود." خوشبختانه رهبری اداره ملی تنظیم امور آب توانسته بود در تطبیق پروژه های قبلی رول خوبی را بازی نموده و پروژه ها را به کیفیت خوب در وقت معین آن تطبیق نمایند.

د اوبو چارو د تنظیم په ملي اداره کې د ۱۴۰۰ مالي کال د بودیجې وسطې بیا کتنې جلسه ترسره شوه

دا جلسه د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې د مالي او اداري لوی رئیس ښاغلي احمد رشاد حکیم تر رهبرۍ لاندې د مالي او اداري رئیس په شمول د عمومي او فرعي سیندیزو حوزو رئیسانو په ګډون د ټول هیواد په ۳۴ ولایتونو کې د ۱۴۰۰ مالي کال دوسطي بودیجې د بیا کتنې، د کاري مسیر ټاکلو، د مشکلاتو پیژندلو او د هغو د حل لارې پیدا کولو په پار را بلل شوې وه.

په دې جلسه کې د عمومي او فرعي حوزو رئیسانو د روان مالي کال له شروع څخه د ثور تر ۱۵ پورې خپل د بودیجې مصرف راپور وړاندې کړ.

ښاغلي احمد رشاد حکیم د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې مالي او اداري لوی رئیس د بودیجې د مصرف راپور او د سیندیزو حوزو د پلانونو بیا کتنې ترڅنگ د چارو د غوراوي لپاره لازم لارښوونې هم وکړې.

ښاغلي حکیم په سیندیزو حوزو کې د شته مشکلاتو او

ننګونو د حل په موخه د عملي تګلارو وړاندې کولو ترڅنگ په مالي، اداري او تخنیکي برخه کې د چارو

په غوره والي ټینګار وکړ.

د WFP سازمان سره د همغږۍ ناسته تر سره شوه

د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې تخنیکي مرستیال انجنیر احمد ویس بصیري په خپل کاري دفتر کې د خوړو نړیوال سازمان د دفتر مسؤلې مېرمن ماري ایلین سره ناسته وکړه.

په دغه ناسته کې د دواړو ادارو په ښې همغږۍ، د اوبو منابعو څخه غوره استفادې، د WFP د اوبو برخې د پلاني پروژو نوملړ د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې سره شریکولو، د وچکالۍ پر وړاندې ګډه مبارزه او یو شمېر نورو مسایلو باندې خبرې او ګډ بحث وشو.

په دغه ناسته کې د خوړو نړیوال سازمان (WFP) مسؤلې مېرمن ماري ایلین په افغانستان کې د اوبو مدیریت پراختیايي پروژو د تطبیق په برخه کې د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې د کړنو او فعالیتونو ستاینه وکړه او په دغه برخه کې یې د یاد سازمان په استازیتوب د هر ډول همکارۍ ژمنه وکړه.

هغې زیاته کړه د خوړو نړیوال سازمان د اوبو په برخه کې هم فعالیت کوي، چې په دغه برخه کې یې څو پروژې تطبیق کړي.

د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې تخنیکي مرستیال ښاغلي انجنیر احمد ویس بصیري د WFP له همکاريو مننه وکړه، او زیاته یې کړه د اوبو مدیریت نوي قانون

اداره کولی شي د نورو هېوادونو په څېر د اوبو په برخه کې د WFP له مرستو څخه غوره استفاده وکړي او د دې تر څنګ به په نږدې راتلونکي کې د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې او د خوړو نړیوال سازمان (WFP) تر منځ د ګډې همکارۍ هوکړه لیک لاسلیک شي

ته په کتو د افغانستان د اوبو مدیریت بشپړ مسؤلیت د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې په غاړه دی او په دغه برخه کې د خوړو سازمان د مرستو او همکارۍ هرکلی کوو. ښاغلي بصیري زیاته کړه د اوبو چارو د تنظیم ملي

جلسه هماهنگی غرض تطبیق طرح داکتر ناکامورا، در سایر ولایات مختلف کشور

محترم انجنیر احمد ویس بصیري معاون تخنیکي اداره ملی تنظیم امور آب در دفتر کاری اش با آقای راجندرا آریال رئیس سازمان خوراکه و زراعت ملل متحد FAO در افغانستان دیدار نموده در مورد همکاری های مشترک پیرامون تطبیق میتود پروژه تطبیق طرح داکتر ناکامورا در ولایت های مختلف کشور صحبت نمودند.

آقای بصیري در این دیدار از همکاری های همیشگی FAO در راستای تطبیق پروژه های انکشافی مدیریت منابع آب اظهار قدردانی نموده به تداوم این همکاری ها به ویژه در قسمت هماهنگی در جهت تطبیق پروژه های طرح داکتر ناکامورا که با همکاری موسسه جایکا در افغانستان اجرا می گردد، تاکید نمود.

سایر همکاری های تخنیکي به معاون تخنیکي اداره ملی تنظیم امور آب اطمینان دادند.

قسمت ترتیب پروپوزل تطبیق میتود پروژه تطبیق طرح داکتر ناکامورا، ظرفیت سازی، اولویت بندی پروژه ها و

جلسه هماهنگی در مورد حل مشکلات استملاک و تصفیه پروژه‌های اداره ملی تنظیم امور آب با وزارت شهرسازی و اراضی برگزار گردید

محترم انجنیر خان محمد تکل رئیس عمومی اداره ملی تنظیم امور آب در رابطه به پروژه‌های اداره ملی تنظیم امور آب به ویژه در راستای مشکلات استملاک و تصفیه بندهای بزرگ با محترم گل الرحمن توتاخیل معین وزارت شهرسازی و اراضی دیدار نموده و هر دو جانب در ارتباط به موضوع متذکره بحث و تبادل نظر نمودند.

در نخست رئیس عمومی اداره ملی تنظیم امور آب از همکاری های وزارت شهرسازی و اراضی در بخش استملاک پروژه‌های بزرگ اظهار تشکری نموده و همچنان از معینیت زمینداری خواست تا در قسمت پرداخت خسارات بدیل زمین‌ها، خانه‌ها و زراعت متضررین بند شاه و عروس توجه نمایند، تا هرچه زودتر کار پاک کاری کاسه بند آغاز شده و بند متذکره به بهره برداری سپرده شود.

سپس محترم گل الرحمن توتاخیل معین وزارت شهرسازی و اراضی به بخش های مربوطه آن وزارت هدایت داد که هرچه زودتر در مورد پرداخت خسارات بدیل زمین‌ها، خانه‌ها و زراعت متضررین بند شاه و عروس توجه نموده موضوع متذکره را بررسی نمایند. همچنان محترم انجنیر خان محمد تکل از وزارت

در اخیر هر دو جانب به هماهنگی بیشتر جهت تسریع امور تاکید نموده و در این بخش از همکاری های اثر بخش والیان ولایت های متذکره یاد نموده فیصله به عمل آمد تا در مورد موضوعات استملاک پروژه‌ها با ادارات ولایتی به صورت مشترک کار شود.

شهرسازی و اراضی خواست که موضوعات استملاک فاز دوم بند کجکی و تصفیه استملاک ۱۰ هزار هکتار زمین کانال نهر سراج هرچه زودتر آغاز گردد و همچنان موضوعات استملاک بند دهله کندهار و بند شاه‌توت لندر کابل هرچه زودتر حل شود تا کار این بندهای بزرگ آغاز گردد.

د FAO سازمان سره د ځمکې لاندې اوبو سرچینو د پروژو دیتابیس، نقشو جوړولو اېډیت او د ځمکې لاندې اوبو معلوماتي سیستم په موخه د همغږۍ جلسه تر سره شوه.

دغه جلسه د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې او د FAO سازمان تخنیکي مسؤلینو د هېواد د ځمکې لاندې اوبو د دیتابیس تنظیم، د نقشو اېډیت او د ځمکې لاندې اوبو د اطلاعاتي سیستم را منځته کولو لپاره چې موخه ترې د ځمکې لاندې اوبو اطلاعاتو ته د انټرنیټ له لارې د غوښتونکو لاسرسی دی، د اوبو چارو د تنظیم په ملي اداره کې تر سره شوه.

په دغې ناسته کې د FAO متخصصینو لخوا د ځمکې لاندې اوبو سرچینو د پروژو دیتابیس د اجراءاتو راپور وړاندې شو او د هېواد په حوزو کې د ځمکې لاندې اوبو سرچینو د هر اړخیز مدیریت او پراختیا په اړه بحث او د نظرونو تبادله وشوه.

د شاه و عروس بند ساختماني چارې بشپړې او ژر به يې د اوبو ذخيره کولو پړاو پيل شي

د اوبو چارو د تنظيم ملي ادارې تخنيکي مرستيال انجنير احمد ويس بصيري په داسې حال کې چې د کابل والي محمد يعقوب حيدري، د کابل سينديزې حوزې عمومي رئيسې انجنير فومن فروغ او د کابل سينديزې فرعي حوزې رئيس انجنير انور ذهين يې ملتيا کوله د شاه و عروس بند د چارو له جريان څخه ليدنه وکړه.

ښاغلي بصيري په خپلو خبرو کې د شاه و عروس د ميدانک سيمې خلکو ته ډاډ ورکړ، چې د دغې پروژې د استملاک تصفيه حساب پيسې د افغانستان اسلامي جمهوريت د کابينې لخوا تصويب شوې چې په نږدې راتلونکي کې به زيانمنو باندې ووبشل شي.

همدارنگه ښاغلي بصيري وويل چې د شاه و عروس بند ساختماني چارې بشپړې شوي چې په نږدې راتلونکي کې به يې د اوبو ذخيره کول پيل

شي، هغه زياته کړه هر څومره چې ژر کيږي د سيمې خلک دې ساحه پاک کاري او دغه سيمه پريږدي. د يادونې وړ ده چې شاه و عروس بند د اوبو چارو د تنظيم ملي ادارې يو له سترو پروژو څخه دی، چې د ۱.۲ مېگاواټه بريښنا د توليد ظرفيت لري، چې د ۲۷۰۰ هکتاره کرنيزه ځمکه خړوبوي او ۹ ميليونه متر مکعب اوبو د ذخيره کولو وړتيا لري.

معاون تخنيکي اداره ملی تنظيم امور آب با ولسوال و مردم شکرده در مورد استملاک بند شاه و عروس دیدار و گفتگو نمود.

محترم انجنير احمد ويس بصيري معاون تخنيکي اداره ملی تنظيم امور آب با گوهر خان باري ولسوال شکرده و جمع زيادی از بزرگان مردم (اقوام) آن ولسوالی دیدار نموده و در ارتباط به حل موضوع استملاک بند شاه و عروس بحث و تبادل نظر نمودند. در اين دیدار ولسوال و شماری از بزرگان شکرده پيشنهادات شان را با معاون تخنيکي اداره ملی تنظيم امور آب شريک نموده و خواستار توجه بيشتر، مقام رهبري اين اداره در راستای جبران خساره متضررين (استملاک) بند شاه و عروس شدند.

محترم انجنير احمد ويس بصيري معاون تخنيکي اداره ملی تنظيم امور آب به مردم شکرده اطمینان داد که موضوع استملاک بند شاه عروس به زودی از سوی کابينه جمهوری اسلامی افغانستان فيصله شده و جبران خساره برای متضررين از سوی حکومت پرداخته خواهند شد.

همچنان آقای بصیری ضمن یادآوری و توضیحات اهمیت اقتصادی و محیطی بند شاه و عروس در سطح منطقه و به خصوص برای مردم شریف شکرده، از آنها خواهان همکاری های بیشتر شدند.

کار اعمار دو بند آبیاری و تولید برق (وطن گتو و کله گوش) در ولایت لغمان به زودی آغاز می گردد

محترم انجنیر خان محمد تکل رئیس عمومی اداره ملی تنظیم امور آب در دفتر کاری خویش با الحاج قاضی میر افغان صافی رئیس کمیسیون مالی، بودجه، محاسبات عمومی و امور بانکها دیدار نموده پیرامون پروژه های انکشافی مدیریت آب صحبت نمودند.

رئیس عمومی اداره ملی تنظیم امور آب در این دیدار از همکاری رئیس عمومی کمیسیون مالی و بودجه ولسی جرگه در راستای شامل سازی پروژه های "وطن گتو" و "کله گوش" و لات های بعدی کانال شاهی در بودجه انکشافی و پروسه تدارکاتی این پروژه ها اظهار امتنان نموده گفت: "در آینده نزدیک کار این دو بند متذکره از سوی اداره ملی تنظیم امور آب آغاز می گردد."

نزدیک به ۱۰۰ میلیون مترمکعب آب ذخیره می شود که بیش از ۲۴ هزار هکتار زمین زراعتی را تحت آبیاری قرار می دهند. همچنان این دو بند در مجموع ظرفیت تولید ۲۴ میگاوات برق را نیز دارا می باشد. قابل ذکر است که این بندها از طرف شرکت انکشاف ملی در ساحه تطبیق میشود.

د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې په پنځه کلن پلان له مخې به د شاديان بند جوړ

د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې تخنیکي مرستیال ښاغلي انجنیر احمد ویس بصیري بلخ ولایت ته په خپل سفر کې د شادیان تنګي ته ورغی او د شادیان بند له سیمې څخه یې لیدنه وکړه.

په دغه سفر کې چې د یادې ادارې د اوبو د تنظیم عمومي رئیس نعيم الله سالارزي یې هم ملتیا کوله د بلخ ولایت مرستیال او د ولایتي شورا د رئیس په شتون کې یې د بلخ ولایت له شادیان بند له سیمې څخه لیدنه وکړه.

ښاغلي بصیري د بلخ ولایتي ادارې او ولس ته ډاډ ورکړ چې د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې په راتلونکي پنځه کلن پلان کې به د بلخ ولایت د شادیان بند جوړ شي، د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې رهبري هڅه کوي چې په لومړیو کلنو کې په دغه بند باندې کار پیل کړي.

شادیان بند به د دې ادارې په پنځه کلن پلان کې جوړ شي. شادیان بند یو له هغو بندونو څخه دی چې د اوبو مدیریت، د کرنیزو ځمکو خړوبولو، د موسیمي سیلابونو کنټرول، د ځمکې لاندې اوبو سرچینو پیاوړتیا او خلکو ته د کار پیدا کولو په موخه خورا ګټور

ښاغلي بصیري زیاته کړه چې د شادیان بند جوړول د بلخ ولایت ولسونو پر ځای غوښتنه ده، چې د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې لخوا به پر ځای کیږي او

د اوبو مدیریت پراختیای پروژو په اړه د ارزگان ولایت استازي سره لیدنه

د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې عمومي رئیس ښاغلي انجنیر خان محمد تکل په خپل کاري دفتر کې د ارزگان ولایت د خلکو استازي ښاغلي قدرت رحيمي سره وکتل.

په دغه لیدنه کې په ارزگان ولایت کې د اوبو مدیریت پراختیایي پروژو په ځانګړي ډول (د نور الدین کانال او خاک باد کانال) د بیارغولو په اړه خبرې او د نظرونو تبادله وکړه.

د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې عمومي رئیس ښاغلي انجنیر خان محمد تکل د یاد ولایت د خلکو استازي ته ډاډ ورکړ چې د متوازنې پراختیا په نظر کې نیولو سره به په هغه ولایتونو ته زیاته پاملرنه وشي په کومو کې چې د اوبو د مدیریت په برخه کم کار شوی، په همدې اساس په ارزگان ولایت کې د اوبو د مدیریت پروژې به د دې

ادارې له لومړیتوبونو څخه وي او د خلکو ستونزو ته به رسېدګي وشي. همدارنګه ښاغلي رحيمي د اوبو چارو د تنظیم ملي ادارې ګړنې وستایلې او په یاد ولایت کې د اوبو د مدیریت پروژو په تطبیق کې د هر ډول همکارۍ ژمنه وکړه.

جلسه همکارۍ مشترک میان اداره ملی تنظیم امور آب، ریاست اقتصاد شورای امنیت ملی

و کمپنی ساختمانی CHINA STATE برگزار شد

این جلسه به صورت آنلاین با حضور انجنیر احمدویس بصیری معاون تخنیکي اداره ملی تنظیم امور آب و همکاران تخنیکي این اداره، رئیس اقتصادی شورای امنیت ملی شارژ دافیر افغانستان مقیم دبی و نماینده کمپنی ساختمانی CHINA STATE به منظور تبادل تجارب تخنیکي و مالی در پروژه های بزرگ مدیریت آب و تولید انرژی در افغانستان برگزار گردید.

در نخست مسوولین کمپنی متذکره تجارب و کارکرد های شرکت خویش را تشریح نموده آماده گی شان را برای سرمایه گذاری در افغانستان اعلام نمودند.

در ادامه رئیس بخش اقتصادی شورای امنیت ملی از تعهد خویش در همکاری و حل مشکلات در عرصه تامین امنیت سرمایه گذاران بالخصوص کمپنی های سرمایه گزارکننده در افغانستان اطمینان بخشید.

در همین حال محترم انجنیر احمد ویس بصیری

STATE شریک سازند .

آقای بصیری جهت استفاده خوبتر از فرصت ها و ظرفیت های موجود به ایجاد هماهنگی های بیشتر میان این ادارات تاکید کرد.

معاون تخنیکي اداره ملی تنظیم امور آب از مودل های همکاری این کشور با کمپنی های مشهور جهان یادآوری نموده به مسوولین تخنیکي این اداره هدایت داد تا اسناد تخنیکي پروژه ها را با کمپنی CHINA

جلسه هماهنگی پیرامون بررسی وضعیت پیشرفت پروژه های تحت کار و پلان همکاری های آینده در تطبیق پروژه های مدیریت آب با مسئولین بانک انکشافی آسیا ADB برگزار شد.

محترم انجنیر خان محمد تکل رئیس عمومی اداره ملی تنظیم امور آب در یک جلسه آنلاین در حالیکه انجنیر رفیع الله ستانکزی رئیس انسجام برنامه های آب، انجنیر سید مقیم سادات رئیس دفتر مرکزی مدیریت برنامه ها و انجنیر وفی الله سیدی رئیس تنظیم آبیاری و آبرسانی نیز اشتراک داشتند با مسوولین بانک انکشاف آسیا در مورد تطبیق پروژه های انکشافی مدیریت آب در کشور و پلان همکاری ADB با اداره ملی تنظیم امور آب در ۱۰ سال آینده به صورت همه جانبه بحث و تبادل نظر نمودند.

در این جلسه آنلاین در مورد وضعیت پیشرفت پروژه های تحت کار اداره ملی تنظیم امور آب که با همکاری مالی بانک انکشاف آسیا در نقاط مختلف کشور تطبیق می گردد صحبت شده همچنان در مورد مشکلات و چالشهای فراروی تطبیق پروژه ها نیز بحث شد.

محترم انجنیر خان محمد تکل رئیس عمومی اداره ملی تنظیم امور آب در این جلسه از همکاری های بانک انکشاف آسیایی در راستای تطبیق مدیریت آب

در کشور اظهار قدردانی نموده به گسترش و تداوم این همکاری ها در آینده تاکید کرد. در همین حال آقای سادات رئیس CPMO در این جلسه پیرامون وضعیت پیشرفت پروژه های تحت کار

جلسه هماهنگی مرکز منطقه ای مدیریت آب شهری برگزار شد

جلسه هماهنگی مرکز منطقه ای مدیریت آب شهری که ۱۸ کشور و سایر ادارات جهانی در آن عضو می باشد، به صورت آنلاین برگزار گردید.

هدف این مرکز شریک ساختن تجارب و نتایج تحقیقات علمی میان کشورهای منطقه، دسترسی به تکنالوژی معاصر جهت آبرسانی شهرها و بهبود خدمات استفاده از فاضلاب در شهرها است.

در این نشست به نمایندگی از افغانستان محترم انجنیر خان محمد تکل رئیس عمومی اداره ملی تنظیم امور آب اشتراک داشتند که در جریان جلسه پیرامون مدیریت آب شهرها، آبرسانی، فاضلاب و سایر برنامه های مرتبط به آن بحث نموده، معلومات همه جانبه را به اشتراک کنندگان ارائه کرد.

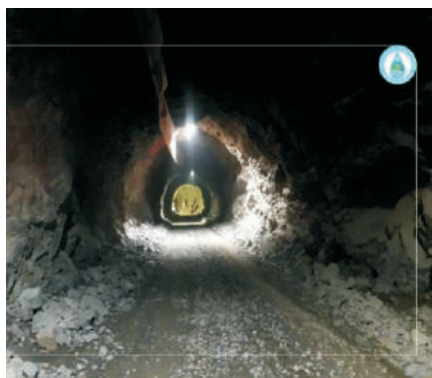
آقای تکل در مورد کارکردها و فعالیت های مرکز منطقه ای مدیریت آب شهری و همچنین انجام تحقیقات مشترک علمی، ظرفیت سازی، انتقال اطلاعات و فناوری و همکاری های منطقه ای برای تأمین آب و بهبود خدمات فاضلاب روشنی انداخت.

وی افزود: «برنامه های تحقیقاتی و عملیاتی مشترک علمی و عملی بین اداره ملی تنظیم امور آب و مرکز منطقه

ای برای استفاده بهتر از آبهای زیرزمینی، توسعه خدمات آبرسانی و مدیریت آب شهری راه اندازی شده» و خواستار این شد که با مشخص شدن چالشها و فرصت ها در مدیریت آب، پالیسی و برنامه های انکشافی ترتیب و گام های عملی نیز برداشته شوند.

آقای تکل با ابراز خرسندی بیان داشت: که جلسات و تحقیقات علمی بین کشورهای منطقه و جامعه بین المللی در چارچوب مرکز منطقه ای مدیریت آب باعث ایجاد تغییرات مثبت و چشمگیر در زمینه مدیریت آب در منطقه خواهد شد.

نمای زیبا از تعدادی پروژه های تحت کار اداره ملی تنظیم امور آب

په فراه ولایت کې د بخش آباد بند چارې گرځندی روانې دي.

کار بازسازی کانال داخلی در ولسوالی کوهبند ولایت کاپیسا ۴۴ درصد پیش رفته است.

په زابل ولایت کې د توري بند د جوړولو چارې په چټکۍ سره روانې دي.

کار بند دهنه دره در ولایت فاریاب په سرعت جریان دارد.

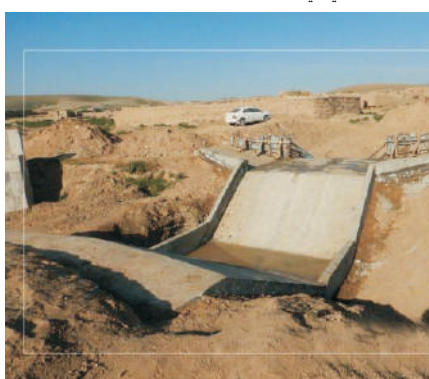
په تخار ولایت کې د ارجي کانال د څلورمې بستې د رغولو چارې ۲۴ سلنه مخ ته تللي دي.

په پکتیکا ولایت کې د پلنو بند کار په چټکتیا سره جریان لري.

هلمند ولایت کې د کجکي بند د دوهم لاپ د رغونې چارې گرځندی روانې دي.

نوي ارجي کانال د ۷ لاپ چارې ۲۷ سلنه بشپړې شوي دي.

کار عملی پروژه چکدم چشمه خونی در ولسوالی کنده ولایت هرات ۸۶ درصد پیش رفته است.

کار عملی پروژه بازسازی سربند و کانال قدیم ولایت بلخ ۶۵ درصد پیش رفته است.

د شېروان کانال د جوړولو او بیارغولو پروژې چارې ۷۳ سلنه پر مخ تللي.

کار بازسازی کانال نقي در ولایت کندز په خوبۍ جریان داشته حدود ۴۰ درصد پیش رفته است.

اوبه

Islamic Republic of Afghanistan
National Water Affairs Regulation Authority

نمای زیبا از بند آبگردان شاه و عروسی در ولسوالی شکردره ولایت کابل